

ISTRSKI TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE KOPRSKEGA OKRAJA

LETO I. - Štev. 16

KOPER, 17. junja 1950

Cena 2 din

O nekaterih najvažnejših nalogah

Vsak začetek je težak. To velja še posebej za socialistični sektor našega gospodarstva v poljedelstvu. Začetne težave morajo tu nujno zajemati daljšo dobo. Naš delovni kmet se je odločil za popolnoma nov način življenja. Prepričanje, da je na pravi poti, mu daje moč. Komunistična partija je tudi v tem primeru pokazala, da je kos svojim zgodovinskim nalogam! Ona vodi delavca in delovnega kmeta, razsvetljuje pot vsemu našemu delovnemu ljudstvu, ki vodi težko borbo za boljše življenje! Tisti, ki so se vselej bali težav, bodo rekli: »Mi smo se šibki, nimamo dovolj strojev, nimamo dovolj strokovne izobrazbe, čakajmo! Ni še napočil čas, da se združujemo v delovne zadrugel! Tako govorijo ti črnogledi, ki vidijo povsod le, kar je slabega! Ne vidijo uspehov in ne poznajo zakonitosti našega gospodarskega in kulturnega razvoja! Pomanjkljivosti in napake, težave in naporji ne smejo biti kriterij za presojo naše važnosti našega združništva. O mahljivcem pravimo: »Ustanavljali bomo tudi še nove delovne zadrugel. Delali bomo sicer s skromnimi sredstvi, toda kar bomo prideli, bo naše. Naše bogastvo bo naraslo in poraslo bodo hkrati tudi sredstva za nadaljnje dvigovanje našega gospodarstva. Naša izkušnja bodo vedno večja, vedno lažje bomo premoščali težave! Bogastvo ne pride samo! Treba se je boriti! Bratski narodi FLRJ naj nam še nadalje služijo za vzor pri našem delu! Pomoč, ki nam jo ti narodi nudijo, bo prav tako rodila svoje dobre rezultate!

V sedanjem položaju je najvažnejše, da znamo pravilno uporabiti že nabrana izkušnja. Lansko leto so naše delovne zadrugel prvič pristopile k sestavljanju gospodarskega plana po enotnem sistemu! Toda, kaj se je pri tem pokazalo? Tega dala smo se lotiti s precejšnjo zadržanostjo. Začeli smo ter prihajali na dan s planom, ko so ostale gospodarske veje (industrija, trgovina itd.) že izdelale svoje plane. Prav zaradi tega so se pojavile pomembne velike težave. Pri izdelovanju plana prizadevamo ter investicij za delovne zadrugel se je nadalje pokazalo, da nismo dovolj preračunali, s kolikšno proizvodnjo smo dovolj računali, kaj lahko gradimo sami in kje lahko dobimo pomoč! Plan smo izdelovali bolj na temelju želja, kakor pa na temelju dejanskih možnosti ter zmogljivosti! Pri vsakem planu je najosnovnejše: ugotoviti stalno, kaj nimamo, in kako svoja lastna sredstva izkoristimo ter mobiliziramo! Vsaka delovna zadruga naj računa v prvi vrsti na svoja lastna sredstva! Sama naša ljudska oblast pa bo pomagala iz skupnih sredstev (gospodarska sredstva okrožja) najprej tunkaj, kjer se bo pokazalo, da je to najbolj potrebno!

Kar je bilo v letih 1949-50 pomanjkljivega ter napačnega, moramo v planu za leto 1951 popraviti. Čas je že, da pristopamo takoj k izdelavi plana proizvodnje in potreb ter investicij za prihodnje leto. V plan proizvodnje bomo dali vsa dela od letošnje jesenske setve pa tja do setve na jesen leta 1951. Izdelali bomo hkrati plan investicij! Dolžnost vsakega našega aktivista je, da krepko pomaga pri tem delu! Delu zadrugel pri izdelovanju plana bodi zares kolektivno! Vsa važna vprašanja delovne zadrugel naj se obravnavajo na

DAN SLOVENSKE KULTURE V TRSTU

V duši našega naroda ni krivičnih meja - Preko njih se z matičnim narodom povezujejo vsi njegovi odrezani deli

Nedeljske svečanosti so se pričele z otvoritvijo fotografske razstave »Naši kraji in ljudje«. Zanimiva razstava prikazuje lepe posnetke številnih naših krajev in bogato zbirko posnetkov slovenskih narodnih noš iz najrazličnejših delov Slovenije. Pri otvoritvi te razstave je sodeloval pionirski pevski zbor iz Dijaškega doma v Trstu.

Popoldne so na stadionu »1. maja« nastopile skupine slovenskih na-

rodnih noš iz okolice Trsta in Gorice, iz Slovenske Benečije, Istre, Koroške, Gorenjske in Bele krajine. Nato pa še folklorne skupine iz Trsta, Koroške in Istre in folklorne skupine društva »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Vmes so bili pozdravni govori in koncert številnih pevskih zborov. V imenu SHPZ našega okrožja je govoril tov. Marion, ki je med drugim dejal: »Mi v svobodni Istri gradimo novo lepše življenje, ustvarjamo

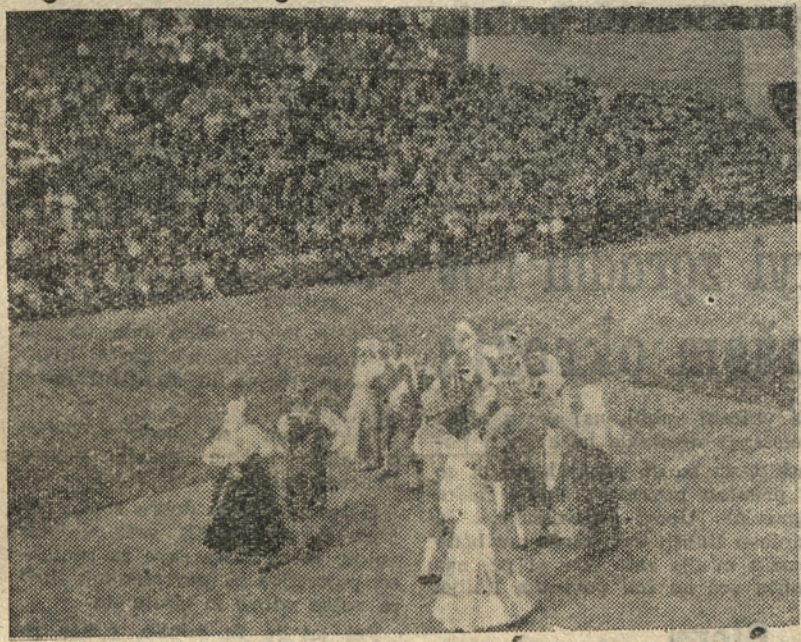
resnično napredno kulturo osvobodimo vseh birokratskih in inform-birojevskih receptov in podrejevanj.

Naše ljudstvo v Istri je doseglo lepe uspehe v borbi proti zaostalosti — težki dediščini preteklosti. Doseglo jih je zato, ker ima svojo oblast.

Tržaški kominformisti so seveda tudi tokrat poskušali onemogočiti in motiti prireditve, ki so jo pripravili člani Slovensko-italijanske

antifašistične unije. Kakor znano so preko plakatov za prireditve »Dneva slovenske kulture« na »Stadionu 1. maja« prelepili pozive na neko svojo prireditev.

Zavedni Slovenci in sploh demokratično ljudstvo Trsta pa ni nasledilo njihovi prevari in je v velikem številu pohitelo na stadion »1. maja« ter nagradilo nastopajočce z živahnimi aplaudiranjem in odbravanjem.

Neofašistična manifestacija v Gorici

V nedeljo naj bi bila v Gorici proslava obletnice ustanovitve bergaljskih oddelkov, toda ves kongres se je razvil v tipično neofašistično manifestacijo. To so potrdili tudi MSI-jevci in drugi podobni ljudje, ki so bili zato privlačeni in ki so izzivali s fašističnimi pozdravi in klici. General Reccari v svojem govoru seveda ni pozabil omeniti, da je »Gorica še vedno na limanah nenaravnega položaja« in »italijanskimi mest kot so Trst, Zadar, Pulj in Reka. V isti namen so režiserji te manifestacije preplavili vse ulice z italijanskimi tricolorami in nazadnje so izvedli še pohod na mejo, kjer so izza žične pregrade izživali obmejne straže in ljudstvo v FLRJ.

Taka so torej dejanja, ki sledi-

skupnem sestanku! Če bomo plan izdelali pravočasno, bomo že samo s tem odpravili mnoge težave!

Ljudska oblast posveča veliko pažnjo vsem delovnim zadrugam, da prav tako OF skušaj s KP! Mišljenja smo, da mora biti vprašanje delovnih zadrug predmet stalnega študija pri vseh naših aktivistih in prav tako, da se to vprašanje temeljito študira na vseh naših aktivnih ter konferencah.

Blížnja partijska konferenca v našem okraju bo temu vprašanju prav gotovo posvetila tisto pozornost, ki ga zasluži! Zavedajmo se še bolj, da je v borbi treba napeti vse sile in, da je le-ta jamstvo zmage udi na področju združništva!

jo hinavskim miroljubnim izjavam grofa Sforze in predsednika De Gasperiya. In ta dejanja naj bi pokazala dobro voljo italijanske vlade za zblizanje med Italijo in Jugoslavijo ter za mirno in pravično rešitev vseh obmejnih problemov, za gospodarsko sodelovanje in za druge res koristne in potrebne reči?

Italijanski kominformisti dosledni zagovorniki imperialističnega pohlepa po našem ozemlju

V italijanskem parlamentu so spet razpravljali o tržaškem vprašanju. Kot zagovorniki italijanskega imperialističnega pohlepa po našem ozemlju so nastopili: kominformist Nenni, monarhist Alfredo Covelli in fašistični kvalunkvist Guglielmo Giannini.

Fietro Nenni je v obširnem in bučnem govoru ponovil stare kominformistične tezo, da je treba imenovati guvernerja, kajti je tako bo mogoče »na najsigurnejši način« priklučiti celo Tržaško ozemlje k Italiji. Dejal je tudi, da ima Italija pravico revidirati mirovno pogodbo, pri čemer ni pozabil poudarjati »protiitalijansko delovanje Jugoslavije« v Istrskem okrožju. Monarhist Alfredo Covelli pa je zaklinjal, vlado naj se vzdrži kakršnih koli direktnih pogajanj z beograjsko vlado in naj namesto tega zahteva od Organizacije združenih narodov preiskavo o

položaju v conji B in odvzem mandata Jugoslavije na tem sektorju. Kvalunkvist Guglielmo Giannini pa je dejal, da je treba iz temelja izpremeniti italijansko zunanjo politiko, seveda ne v smislu izstopa iz Atlantskega pakta, temveč v smislu znamenitih fašističnih akcij.

— O —
Italijanski kominformistični in fašistični iredentisti, ki tako trdovratno vztrajajo pri svojih imperialističnih zahtevah, bi se morali predvsem zavedati dejstva, da je Italiji uspelo zasesti naše ozemlje in tlačiti naše ljudstvo dolgih 25 let le po zaslugi zahrbne politike, ki je lastna zlasti italijanski diplomaciji od Macchiavellija dalje. Vedeti bi morali, da je Italija bila pri nas le kot kruti okupator in nič več, katerega je naše ljudstvo nasilno izgnalo, to je tisto ljudstvo, o katerem se danes širokoustijo, da je italijansko.

Italijanski imperialisti imajo do našega ozemlja le tolike pravice, kolikor jo imajo do Abesinije, Grčije, Albanije, Ukrajine in drugih dežel, ki so bile pod njihovo okupacijo. Zadnja debata v italijanskem parlamentu o tržaškem vprašanju in zahtevi fašističnega, kominformističnega in iredentističnega tiska po uporabi pritiska, spadajo v okvir nove kampanje, ki jo je sprožila italijanska reakcija proti Jugoslaviji in našem ljudstvu. Prikazati hočejo, da ni mogoče doseči neposrednega sporazuma med Jugoslavijo in Italijo, obenem pa hočejo zastražiti Jugoslavijo in jo prisiliti, da bi popustila.

Toda zavedajo naj se, da si naše ljudstvo ne želi povratka starih časov in je odločeno, braniti s krvjo priborjene pravice ter je prepričano, da bo socialistična Jugoslavija tudi v bodoče dosledno branila naše najosnovnejše pravice.

NA POSVETOVALNEM SEŠTANKU PREDSTAVNIKOV ZAMEJSKIH SLOVENCEV JE BILA SOGLASNO SPREJETA NASLEDNJA

RESOLUCIJA:

Slovensko demokratično ljudstvo Tržaškega ozemlja, Slovenske koroške, Goriške in Slovenske Benečije na »Dan slovenske kulture« v Trstu manifestiralo svojo skupno voljo, da utrjuje enotnost vse slovenske kulture in da čuva povezanost s socialistično kulturo svojega matičnega naroda, ki se gradi po načelih Narodno osvobodilne borbe v svobodni domovini. Napredna slovenska kultura se je med zamejskimi Slovenci v žilavi borbi proti vsem sovražnikom napredka z vztrajnim delovanjem in mobilizacijo najširših ljudskih množic krepko učvrstila in iz dneva v dan zavzema večji obseg.

»Dan slovenske kulture« pomeni v ljudsko-prosvetnem delovanju zgodovinski dogodek. Na ta dan se je v skupni kulturni manifestaciji spojila volja vseh slovenskih zamejskih prosvetnih organizacij, ki se ne bodo nikdar otrgale od celotnega razvoja in napredka slovenske kulture. Ta manifestacija je hkrati pobuda za razširitev in poglobitev naprednega prosvetnega delovanja med vsemi zamejskimi Slovenci.

Slovenske prosvetne organizacije v zamejstvu se bore za spoštovanje pravic in za enakopravnost slovenskega jezika, za slovensko šolstvo in za svoboden razvoj slovenske kulture, ki je s fašističnimi metodami zavirajo zapadni imperialisti, italijanski in nemški šovinsti, kominformistični izdajalci demokratskega gibanja in razni lažnjivi demokrati. Povdarjamo pa, da se slovenska prosveta svobodno razvija na jugoslovanskem področju Tržaškega ozemlja in da uživa podporo ljudske oblasti.

Slovensko hrvaška prosvetna zveza za Tržaško ozemlje, Slovensko prosvetna zveza za Slovensko Koroško, Zveza prosvetnih društev za Goriško in Slovensko Benečijo, slovenski prosvetni delavci pozivajo vse zamejske Slovence, da okrepijo svojo prosvetno delovanje, da se strnejo okrog svojih naprednih prosvetnih organizacij in da uresničijo načela, ki bodo privedla do zmage zahtev vseh zamejskih Slovencev.

NAJ ZIVI ENOTNOST SLOVENSKE KULTURE, DOKUMENT NERAZDRUŽLJIVOSTI SLOVENSKEGA NARODA!

Trst, 11. junija 1950.

ŽETEV NA KOPRSKIH SOLINAH

70 zadrušnikov in 100 vojakov pri žetvi na zadružni zemlji

»Jutri pojedemo vsi, kar se jih pri nas giblje, v bivše Soline.« pravi Anton Babič. »Iz moje hiše gredo štirje.« Je pripomnil Ivan Umer. Zaprl bom hišo in dal srp tudi mojemu Etoku.« se je pošalil Anton Moraškič. Tako so se pogovarjali zadružniki iz Babičev v nedeljo zvečer. Veselili so se letošnjega pridelka pšenice, ki kaže, da bosta žulji in znoj dobro poplačala.

Zelo živo je bilo v nedeljo zvečer tudi med našimi najmlajšimi. Naročali so svojim materam, naj jih ne pozabijo poklicati, češ, da se bodo tudi oni odpeljali s prvim kamionom žetvi v Soline. Petletni deček Mirko Umer je celo rekel, da bo on poklical mamo ob treh jutraj.

»Tri ure in pol je. Pokličite hitro Marija - šoferja in vse druge. Kar bomo napravili jutraj, nam ne bo treba opoldne, ko bo sonce pripekalo.« Tako so se pripravljali in pogovarjali zadružniki v ponedeljek jutraj, preden je sonce vstalo.

Prva skupina tridesetih zadružnikov se je ob štirih odpeljala s kamionom na koprsko Solino, kjer imajo del svojega truda in bogastva. Ob 6. je odšla druga skupina in ob 10. je prišla tretja skupina.

Ob 10. je bilo na koprskih solinah zbranih 70 zadružnikov, zadružnic, fantov, deklet in pionirjev kmečke delovne zadruge iz Babičev. Iz obrazov mladih in starih je sijalo veselje. Nenačakovano živ je bil tudi 78letni Babič Ivan, 13 ha pšenice na Solinah bo dal nad 160 skotov zrnja. Tega so se zadružniki veselili, posebno še tisti, ki so letos stopili v zadrugo. Nad vse pa so bili zadovoljni, da imamo tako vojsko, ki pomaga zadrugi pri vsakem delu. Do zdaj so vojaki naše Titove armade pomagali kmečko obdelovalni zadrugi iz Babičev pri vsakem večjem delu: pri pospravljanju sena, pletvi, okopavanju in še drugih delih.

V ponedeljek jih je bilo 50, ki so pomagali pri žetvi. Kje in kdaj se je kaj takega videlo ali slišalo.

Vanganel

Delal je nenehno 52 ur

O Vanganelu večkrat pišemo, toda ostalo je nekaj tudi za danes, kar bo nekateri zanimalo.

Po naših vaseh imamo polno ljudi, ki so delovni, ki se žrtvujejo tudi ne glede na zaslužek ali uglednosti, ki jim je delo nad vse važno. O teh posameznikih smo malo pisali, toda vredno je, da pišemo. Taki ljudje naj bodo vsem za vzgled, kako je treba delati in se žrtvovati za skupnost.

V kmečko obdelovalni zadrugi v Vanganelu dela tov. Fontanot Mario, ki ga vaščani poznajo kot najboljšega delavca, kar je tudi v resnici in zasluži časten naziv udarnika. Ko je bila sezona odkupa največjem zaletu, je tov. Fontanot delal neprestano cele noči. Nekoč je vzdržal celo 52 ur, to je skoraj dva dni in pol. Sploh ni nehal. Nekega dne, ko so pripeljali v Vanganel umetno gnojilo je sam razkladal 22 ton gnojila. Kadar pa v zadrugi ni dela, gre na gradilišče zadružnega doma in prenaša kamenje. Nobeden mu ni kos. Kjer je večja potreba, tam dela. Zato ga imajo Vanganelčani nad vse radi se zgražajo nad tem, da mu v Kopru na sindikatih ne dajo sobne opreme, katero nujno potrebuje, ker se bo v kratkem poročil. Toda kakor pravijo v Vanganelu, da je za člane Okrajnega odbora ES dovolj opreme, za zavednega in požrtvovalnega delavca pa večkrat ne morejo dati potrdila. Razumljivo! Ker nekateri tovariši v Kopru ne upoštevajo potrebe na terenu in si zaradi tega sami prisvajajo razne artikle. Zato pa pravijo Vanganelčani, da bi bilo dobro, da bi ES drugače delili blago, namreč, da bi malo bolje gledali na podružnice našega podeželja.

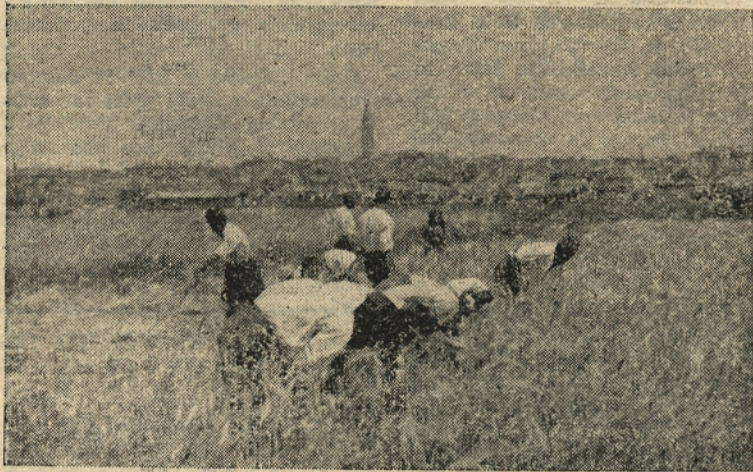
da bi vojak pomagal kmetu? Danes pa imamo Titovega vojaka, ki je pripravljen s puško braniti meje socialistične domovine in s krampom, srpom ali koso sodelovati pri izgradnji socializma.

Poglejmo še nekoliko zadružnike, ki prepevajo po njivi. Posebno so bili razgibanj in poskočni tisti, ki so vezali in premikali pšenico izpod kosilnice. Pri kosilnici ni spanja, tam je treba hiteti. Ko se požanje eno vrsto, mora biti pri prejšnji že vse povezano in pomaknjeno na stran, kajti drugače bi kosilnica stala. Hiteli so zato, da ne bi kosilnica mirovala. Zavedali so se, da jim bo prihranila več kot sto ljudi. Nekateri ni-

so mogli verjeti, da se s strojem opravi toliko dela. Računa se, da so v ponedeljek zadružniki iz Babičev poželi okrog 100 q pšenice.

Na Solinah so bili tudi zadružniki iz Kampel-Salare in iz Puč, ki so si tega dne tudi dali čuška. Tudi Kampelčanom je pomagalo petdeset vojakov, ki so poželi skupno z zadružniki precejšen del pšenične površine.

Ko so se zadružniki iz Babičev, Kampel-Salare ter Puč ob poznuri zvečer vračali domov, je ležala na njivah nepregledna vrsta snopovja. Opravljeno je bilo važno delo. Po gričevju v Koprski je pozno v noč odmevala vesela pesem.

Bošterani so si prvi zgradili nov sedež KLO v našem okrožju

Ne mislite, da je sedež kar tako zrasel. Delali so precej. Napravili so 10.000 prostovoljnih ur. Ze la ni so na sestanku sklenili, da bodo dali pri vsakem kg prodanega blaga po 1 dinar in tako so nabrali 35.000 dinarjev. Najbolj so delali pri gradnji doma Bošterani in Glemčani. Laborčani in Topolovčani pa manj. Med posamezniki sta se najbolj odlikovala Jurinčič Jože in Lovrenčič Ivan, toda tudi do drugih moramo biti pravični, ker so vsi dobro delali.

Zato pa so ponosni Bošterani, da so si prvi zgradili sedež KLO v našem okrožju. Nekdaj ne bi gradili sedeža s tako vnemo, ker bi se v njih nastanili izkoriščevalci. Toda danes imamo ljudsko oblast in vsi delamo zanj. Vse moramo narediti sami. Zato pa imajo tudi Bošterani zadrugo, v kateri dobijo celo sveže ribe. Zato so zadovoljni in pravijo, da je lepo, ko jim ni potreba več hoditi v mesto. Ustanovili so pevsko društvo, ki je prvič nastopilo v nedeljo, zato so seveda tudi ponosni. Eno leto je komaj minilo, vendar so Bošterani že presegli plan za 10 odst., mislijo pa tudi že, kaj bi delali prihodnje leto. Na sestanku so sklenili, da bodo naredili vrt okoli sedeža KLO. Popravili ter razširili dva zapuščena vodnjaka, ker jim primanjkuje vode.

Bošterani so znani že iz narodno osvobodilne borbe. Zato si ne pušajo niti sedaj, kar tako, da bi jih kdo oviral pri delu. Tak zavirač je v Boštu Kocijančič Jožef, ki čaka fašizem in stare vlade. Ko so

Šmarje

Prebivalci Šmarij indrugih okoliških vasi se pripravljajo, da bodo o priliki okrajne partijske konference svečano praznovali otvoritev adružnega doma, ki bo prvi v našem okrožju popolnoma dograjen. Istotčasno bo zasvetila v vasi tudi električna luč. Obenem bodo praznovali dograditev skoraj vseh porušanih in požganih hiš. Odprli bodo razstavo slik, ki bodo prikazovale prizore iz Narodno-osvobodilne borbe in uspehe gradnje in obnove.

Glem

Glemčani so delovni ljudje in vidijo, kaj jim je v vasi potrebno. Ker jim manjka vedno voda, so sklenili raperati po vseh strehah žebrove, iz katerih se bo voda odtekala v dva velika rezervarja, ki jih že gradijo. Vsaki nedeljo so tudi med tedni delali. Ne štejejo koliko ur so napravili, njihova edina skrb je čim prej rešiti pereče vprašanje vode.

V Kortah gradijo zadružni dom

Kortezani nočemo zaostajati za drugimi vasmj. Naš zadružni dom vidno raste. Primanjkuje zidanj, a vseeno gre. Temelje smo končali in zidovi so se že pokazali. Ljudje prihajajo vsak nad na prostovoljno delo. Delamo tudi v kamnolomu in prevažamo kamenje. Vsaka družina v naši vasi je napravila po 40 ur prostovoljnega dela, kar znaša skupno 2.370 ur. Nalomili smo 170 kub. m kamenja, 150 kub. m smo ga že vzdali in 150 prevozili.

V Kortah delamo vsi. Toda v Maliji in Cetařih se malo zanimajo za prostovoljno delo. Oni ne razumejo, da bo zadružni dom koristil vsem okoliškim vasm. Zveza primorskih partizanov je imela sestanek, na katerem so bivši borci sklenili, da jih bo šlo 6 v frontno brigado na Rižano. Tudi žene so delale predvsem v tednu matere in otroka. V ponedeljek smo imeli miting, na katerem je bilo 250 ljudi. Nastopila je mladina. Tudi pevski zbor je zapel nekaj lepih pesmi. Žene so nabrale 1.260 din in veliko jaje za otroke.

Franc Hrvatin

TEDEN RDEČEGA KRIŽA

Naloga vsakega državljana je da čuva svoje zdravje

Ker se bliža Teden Rdečega križa, je potrebno, da spregovorimo nekaj besed o tej potrebni organizaciji. Sicer je aktivnost RK v zadnjih letih pri nas nekoliko slabša, a to nikakor ne po naši krivdi. Ko je Vojaška Uprava v Trstu s pomočjo zdravnikov ljudske demokracije uklinjala naše organizacije in razbijala enotnost demokratskega ljudstva, čelni A, je prepovedala tudi delovanje RK in od tedaj je organizacija v naši čoni ostala odrezana od centralnega vodstva in po sili razmer popustila v delu.

To mrtvilo v organizaciji RK pa ne sme tajati še naprej.

Z namenom, da se organizacija RK v našem okrožju spet pozivi, se bo od 3. do 9. julija vršil Teden Rdečega križa. Program Tedna obsega vse aktivnosti in če se bo doseglo v tej akciji sodelovanje vseh množičnih organizacij, bo organizacija RK spet dosegla tisti razmah udejstvovanja, kakršnega potrebuje.

Program je naslednji:

3. julija: Nabiralna akcija
4. julija: Akcija za vpisovanje članstva
5. julija: Dan Podmladka RK
6. julija: Dan zdravstva (konferenca in predavanja)
7. julija: Dan čistote
8. julija: Masovni sestanki in prireditve
9. julija: Prostovoljno delo (dopolne, prodajanje značk RK, prireditve in množični sestanki)

Poleg tega se bodo v Tednu prodajale poštne znamke v prid Rdečega križa.

Gotovo so vsem dobro znane naloge, ki jih je RK vršil v času vojne: vsestranska skrb za ranjence, poizvedba za pogrešanimi, skrb za vojne vdove in sirote itd.

Pet let je že minilo, odkar je v naši deželi Ljudska oblast na vodstvu. In v tem času se je marsikaj spremenilo. Ni več vzroka govoriti o revščini in o velikih potrebah, ker je LO podvzela vse ukrepe, da si lahko vsak državljan nabavi vse potrebno, kar potrebuje za življenje.

Zaradi tega so tudi naloge RK zelo različne od nalog v vojni in neposredno v povojni dobi.

Automobili morajo kriti najnujnejše potrebe

Ker se bliža Teden Rdečega križa, hočemo opozoriti na nekatere nerednosti, ki se dogajajo ravno na zdravstvenem področju, ki pa imajo največji odziv pri našem ljudstvu.

Zgodi se včasih, in to seveda večkrat, da pridejo kmetje iz podeželja in preiščajo ves Koper, da bi dobili kak avto, da bi prepejali od doma bolnika ali ponesrečenca. Toda velikokrat iščejo zaman. Bolnik pa doma trpi in ne pride pravočasno v bolnico ali k zdravniku. Nekateri naši tovariši bi se morali predvsem zavedati, da avtomobili, s katerimi razpoagajo, niso njihova osebna last, temveč last našega ljudstva in da pomeni ena ura zamude lahko tudi smrt. Tako torej, kadar pridejo ljudje v Koper po avto za zdravniško pomoč, se ne smemo ozirati na nič marveč enostavno mobilizirati vozilo in ga odpeljati v potreben kraj. Bolni ljudje morajo uživati prednost. Zato pa naj bi pokrbeli tudi zato odgovorni organi za zadostno število avtomobilov, za kar ni težko poskrbeti, marveč je potrebno samo pravilna razdelitev vozil med podjetja, društva in ustanove, pa bo vprašanje vozil rešeno in bo ljudstvo zadovoljno.

Aktivnost Rdečega križa sloni danes na ZDRAVSTVENI PROSVETI

Naloga vsakega državljana je, da čuva svoje zdravje. Zdravje vsakega človeka pa ni odvisno samo od zadostne hrane in obleke in od dobre strehe nad glavo in od zdravnikov. Zdravje vsakogar odvisi v veliki meri predvsem od izvajanja higienskih predpisov in od zaščitnih predpisov v tovarnah in podjetjih. Zaradi tega pa je potrebno, da se vsakdo seznani s pravili higiene in varnosti pred nesrečami in v ta namen zasluje tozadevne članke v listih in se pridno udeležuje zdravstvenih predavanj, ki so se že vršila in ki jih bo v ta namen organizirala organizacija Rdečega križa v Tednu RK in po možnosti tudi v bodoče. Predvsem pa že danes in na tem mestu pozivamo prebivalstvo in predvsem organe ljudske oblasti na vasi, da bo za bolničarski tečaj, ki ga bo RK organiziral v doglednem času vsaka vas poslala vsaj enega tovariša ali tovarišico, da bo vsaka vas imela vsaj enega bolničarja, ki bo nudil nasvete in prvo pomoč v boleznih in nezgodah.

Predvsem pa apeliramo na vse prebivalstvo, da množično pristopa k organizaciji RK in na ta način pripomore k odpravljanju zaostalosti v pogledu zdravstva in higijene.

Novi uspehi delavcev pri »Edilitu«

Delavci gradbenega podjetja »Edilita« uspešno izvajajo nalogo enoletnega gospodarskega načrta. Skoraj vsako dekado presegajo normo od 8 do 11 odstotkov. Dela pri gradnji nove vinske kleti v Skocijanu dobro napredujejo. Dosedaj po celotni načrt v okviru enoletnega gospodarskega načrta dosegli 62,4 odstotno. Pri gradnji mestne šole v Kopru so delavci izvedli svoj načrt za 73 odstotkov. Tudi dela na bujski gimnaziji uspešno izvajajo. Dosegli so v petih mesecih že 65,8 odstotkov celotnega načrta. Mestno gradbeno podjetje v Izoli, ki gradi nove stanovanjske bloke, je celotni načrt doseglo za 78 odstotkov. Organizacija dela in discipliniranost delavcev sta v tem podjetju zelo zadovoljiva.

V Izoli se usposablja bolničarke

V Izoli za bolničarke so bili v preteklem tednu izpiti preko prvega trimestra. Kakor znano, se je ta šola začela v civilni bolnici v Izoli letos 1. februarja. Šola bo trajala eno leto in je bila osnovana zaradi pomanjkanja bolničark in sploh pomanjkanja bolničarskega osebja po bolnicah. Pouk temelji na praktičnih in teoretičnih lekcijah, kakor na primer splošna anatomija, fiziologija, biologija, mikrobiologija in epidemiologija. Poleg tega pa še predmeti iz splošne kulturne naobrazbe, med njimi slovenski in italijanski jezik, matematika, zgodovina, zemljepis ter ideološka in fizična vzgoja. Šolo obiskujejo dekleta italijanske in slovenske narodnosti.

Vojaki so zgradili most

Med izvenplanska dela našega okrožja in v okviru tekmovanj prištevamo izvršena dela pri gradnji lesenega mostu pri Portorožu, ki so ga izvedli vojaki Jugoslovanske Armade. Ta most, ki začasno nadomestuje prejšnjega, ki je bil v vojni porušen, bo omogočil pristonek manjših ladij, hkrati pa dopolnjuje naprave pri tamkajšnjem obmorskem letovišču.

Prišel je čas upravičenih dopustov za vse delovne ljudi

V novi družbeni ureditvi temeljijo delovni pogoji na temle, načelu: »Od vsakega po njegovih možnostih« — vsakemu po njegovem delu! Na tej osnovi je urejeno tudi vprašanje dopustov.

Dopust delavca ali delavke, oziroma nameščenca sme trajati najmanj 14 dni letno. Lahko pa prejmejo daljši dopust vsi oni, katerih delovni pogoji to zahtevajo. Mo so udarniki, osebe, ki so s svojim delom ali drugimi osebnimi prispevki pripomogle k povečanju produkcije ali k izboljšanju kakovosti proizvodnje, kakor tudi tisti, ki so se odlikovali z marljivostjo pri delu in vestnostjo. Ta pravica pripada tudi vsem tistim, ki so zaposleni v naporih umskih poklicih ali osebe, ki delajo ob napornih pogojih dela kot naprimer rudarji, vsi tisti, ki delajo pri podvodnih delih, pri plavljih itd. Več dopusta pa pripada tudi tistim, ki so posebno izčrpani.

Letos ima Okrajni odbor Enotnih sindikatov v Kopru planiranih okoli 550 mest za naše delavce in delavke po raznih sindikalnih domovih Slovenije. Od teh jih je že 52 prebilo svoje počitnice v najlepših turističnih središčih Slovenije: v Bohinju, na Bledu in v Gozd-Martuljku, 16. t. m. odpotuje že četrta turnus z 32 delavci in delavkami.

Pri vožnji uživajo 75odstotni popust, v domovih ali gostinskih obratih pa 25 odst. popusta. Ostalo prispeva Glavni odbor ES Slovenije.

Med vsemi temi pa počne tudi nad 100 udarnikov našega okraja, ki bodo lahko uživali dopust brezplačno. Doslej jih je šlo že 22. Tudi ostali delavci si bodo izbrali za svoj letni odmor lep kotiček v Sloveniji, saj je prav Slovenija edinstvena dežela, ki na malem koščku zemlje združuje pokrajinsko, rastlinsko in podnebno različne predele.

Znašli se bomo skoraj v zadregi, kateri kraj naj si izberemo, ker je znano, da čim več možnosti imaš, toliko težje izbereš. Zato pa se vprašaj: Zakaj greš na dopust? Ali se ti hoče le razvedrila, šport, vode in sonca? Ali ti je potreben dopust za okrepitev zrahljanega zdravja? Mogoče ti je zdravljenje prvenstveno potrebno. Zato naj omenimo najvažnejša letovišča naše lepe slovenske zemlje.

Tistim, ki se hočejo naučiti vođe, sonca, zraka, prirodnih lepote slovenskih planin in zabave je na razpolago Bled, Kdor pa išče bolj samotne, se bo prijetno počutil v Bohinju, kjer bo vedno znova in znova občudoval čudovito alpsko jezero sredi gorskih grebenov Julijskih Alp. Se više, čisto v osrčju planin, sred gorskih vrhov, se lahko odpotiš v Planici in na Jezeriskem.

Morda pa je komu Gorenjska preostala? Ta si lahko poišče od diha in zdravja med valovitimi dolenskimi gorami, Narava tudi tu ni skoparila in je človeku poleg prijetne pokrajine podarila zdravilne tople in mineralne vode. Čateške toplice, Dolenjske toplice in Smarješke toplice na Dolenjskem ter Dobrnske toplice na Stajerskem so najvažnejša zdravilišča revmatizma, nevralgije itd.

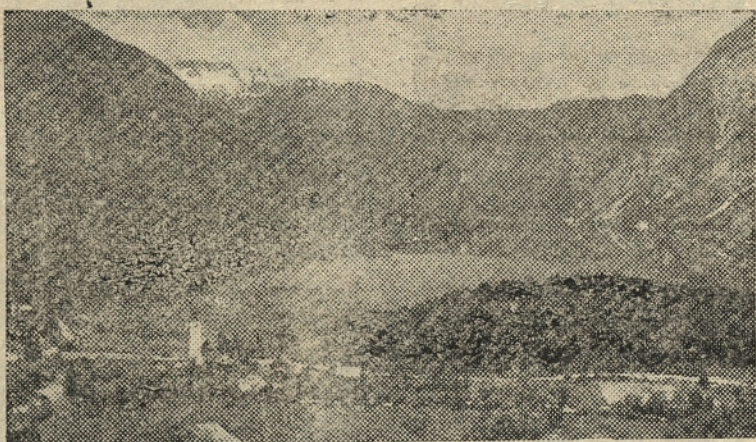
Za boleznj želodca, črev, jeter, sladkorne bolezni itd. je najboljša iskati zdravilo v svetovno znanim zdravilišču v Rogaški Slatini. Boleznj srca, ožilja in žlez se zdravi v Radenki Slatini med vinogradi Slovenskih gor.

Sicer pa, če bi hoteli podrobno preresetati vse kraje, ki so v Slo-

veniji primerni za letovanje, bi morali govoriti skoraj o vsakem kotičku, kajti Slovenija je prav za prav eno samo letovišče. Na samem se omenimo nekatere priljubljene in najbolj slikovite letoviške točke:

Pod Stolom in Begunjsko je valovita Pokljuka in gozdna Jezerica, Kamnik, Kamniška Bistrica, Na Stajerskem je zeleno Pohorje, v Alpskih predelih je Solčava, Mozirje in drugi kraji. In še in še bi jih našli.

Tu preživlja in bo odslej preživljalo svoje letne odmore delovno ljudstvo, ki si to pošteno zasluži, medtem ko so si včasih kaj takega privoščili le nekateri bogataši. Vse to je zasluga naše ljudske oblasti, ki posveča največjo pažnjo onim, ki so temelj naše nove družbe.

BOHINJSKO JEZERO

Vpisujmo se v »Sindikalno kulturno umetniško društvo«

Nihče nam ne more danes zanikati, da smo na področju kulture in prosvete mnogo storili. Bridki sledovi okupatorjeve dediščine, lahko rečemo, da so skoraj docela izbrisani.

Vendar pa s pogoji, ki nam jih nudi današnja ljudska oblast, moramo priznati, da lahko storimo mnogo več. Dobro poznamo geslo: »Vzgojiti moramo človeka dvignjenega čela in jasnega pogleda!«

Zato organizira ravno te dni Okrajni odbor Enotnih sindikatov Sindikalno kulturno umetniško društvo (SKUD). To društvo bo zajemalo več sekcij: dramsko, pevsko, literarno, godbeno, folklorno itd. Zajemalo bo vse tiste člane sindikalnih podružnic, ki se žele udeležiti v katerikoli izmed teh sekcij, vsak si bo izbral to, kar ga najbolj zanima in veseli in za kar ima največjo sposobnost.

Tako bomo ustanovili v Kopru

odličan pevski zbor, ki bo lahko uspešno nastopal v domačem kraju, pa tudi gostoval v drugih krajih, na pr. v Sloveniji. Prav tako bo z dramsko sekcijo. Imamo v Kopru lepo novo gledališko dvorano, a mora vedno čakati gostovanja drugih dramskih družin iz Trsta ali Ljubljane.

Z dobro voljo in vztrajnim delom pa bomo lahko tudi sami nekaj pokazali in dokazali, da se v novi družbi res vsestransko izpopolnjujemo in napredujemo, ker imamo za to vse pogoje. Vsaka sindikalna podružnica je prejela potrebne formulacije za vpisnino. Proti koncu meseca bo občni zbor, kjer bomo dočeli ime novemu društvu (SKUD-u) in se seznanili s pravili.

Tekmujemo podružnica med podružnico, katera bo imela višji odstotek članov SKUD-a! Ne zamujajmo priložnosti, kjer gre za naš kulturni dvig.

Krkovčani protestirajo proti umoru Dimitrijeviča v Pragi

Clani Slovensko-italijanske ljudske fronte v Krkvčah, zbrani na svojem množičnem zborovanju 3. junija 1950, najodločneje protestirajo proti zverinskemu umoru poslanika FLRJ tov. Dimitrijeviča v Češkoslovaški s strani terorističnih revizionistov Kominforma, ki hočejo v krvi dušiti resnico in neodvisnost narodov FLRJ.

Prosimo Vojno upravo JA, da prenese naš protest na merodajno mesto, da zvedo vsi sovražniki FLRJ za naše ogorčenje do kominformistov.

Prav tako ponesite naše pozdrave solidarnosti jugoslovanskim narodom, tovarišu TITU in Centralnemu komiteju Komunistične partije Jugoslavije, pravoboriteljem za pravilne odnose med socialističnimi državami v svetu.

Na živi borba jugoslovanskih narodov proti revizionizmu Kominforma!

(Rezolucija je bila enodušno sprejeta s strani vseh zborovalcev) V Krkvčah, 3. junija 1950

Gospodarske vesti z našega okrožja

PROIZVODNJA V NASIH OPEKARNAH VEDNO VEČJA

Opekarna Nardone pri Izoli dela s polno paro. Isto velja tudi za opekarno pri Sičovljah. Tretja naša opekarna pa bo začela obratovati prihodnji mesec. Obe opekarni proizvedeta dnevno preko 30.000 kom. opeke. Z boljšo opremo pri izdelavi surove opeke se bo vsa proizvodnja še znatno dvignila.

JACANJE TURISTICNEGA PROMETA

Dotok turistov iz Jugoslavije je v porastu. Skoraj vsi razpoložljivi hoteli so nabiti z gosti. Še mnogo močnejši pa je dotok v domače oddihe. V naše okrožje prihaja na stotine delavcev iz Slovenije, ki bodo svoj redni dopust prebili ob morju.

LOV NA SARDELE IN TUNO

Na tržišču so se pojavile velike količine sardel, sardonov in tudi tune. Te dni so se vse naše trgovnice dobro založile z navedenimi ribami. Posebno važna je sardela, ki se predeluje kot sveža riba. Vsako noč nalovijo ribiči po kak vagon rib. Posebno pozornost je vzbudila tuna, ki se je pojavila na tržišču že v turek. Ulovljene tune tehtajo povprečno od 25 do 30 kg.

GRADNJA CESTE KRIZIŠČE — RIZANA

Napravljenj so bili potrebni koraki, da se pospeši gradnja ceste Kržišče-Rizana. Da bi dela potekala nemoteno, se bo na stari cesti na tem sektorju ustavil ves promet ter premestil na cesto Sv. Ant. n. Kubeč. Nova cesta bo velikega pomena za naše gospodarstvo.

Odkod ime KOPER

Koper, ki je bil nekoč popolni otok, poznajo že stari grški zgodovinarji. Tedaj se je Koper imenoval Egida (Aegida). Ko so ga zasedli Rimljani, so ime Egida prevleli v latinščino, od tedaj se je Koper imenoval Capris ali Capras. Za časa ilirantinske oblasti so Koper nekaj časa imenovali Justinopolis. Pod beneško okupacijo pa je šlo ime Capris kmalu popolnoma v pozabo, kar pa kaže, da so izginili tudi ljudje, ki so Koper imenovali Capris. Po beneški okupaciji so začeli Italijani Koper imenovati Capodistria. Pri te mpa je naizanimivejša, da so staro obliko Capris v nekoliko spremenjeni obliki obdržali edinolet Slovenci, namreč današnje ime Koper). Medtem, ko so stari prebivalci (redki nasledniki nekdanjih Rimljanov) izginili, so Slovenci ostali trdno na svojem mestu. Egida in Capris (Koper) pomenita isto kakor Kozji otok ali pa recimo Kozarje ali Kozarišče.

RAZNO

ZA MATERE

Oddelek za zdravstvo Istrskega okrožnega ljudskega odbora obvešča vse matere, da sprejema specialist-zdravnik za ženske bolezni in porodništvo v civilni bolnici v Izoli vsako drugo soboto ves dan.

Posvetovalnice za matere in otroke, ki jih vodi specialist pediatra, poslujejo v Kopru vsak četrtek od 9. do 11. v Domu Dečjih čast, v Izoli vsak četrtek od 11. do 13. v hiši Besenghi; v Piranu pa vsak torek od 9. do 12.; v Bujah v javni ambulanti, v Umagu vsak torek od 16. do 17. v zdravniški ambulanti; v Novem gradu vsak petek od 16. do 17. v javni ambulanti.

(Porodniške postaje v bolnicah našega okrožja so urejene in sicer v Kopru (18 postelj), v Piranu (6 postelj), v Bujah (6 postelj).

KOLONIJE

ZA TRAHOMSKO OTROKE

21. junija bo otvoritev kolonije trahomskih otrok v Ankaranu (v bivši bolnici). Vseh otrok je 60. Otrokom je dodeljenih 10 mami, ki bodo skrbale zanje. Vprašanju zdravljenja otrok posveča ljudska oblast največjo pažnjo.

OBVESTILO

Okrajni odbor Enotnih sindikatov v Kopru obvešča vse člane sindikalnih podružnic, ki imajo na kazila za gorivo, naj dvignejo omenjeno gorivo do 20. t. m. Po tem roku ne bodo nakazila več veljavna.

INZENIRJI IN TEHNIKI

Vabljeni ste na ustanovni občni zbor Društva inženirjev in tehnikov STO-ja, ki bo dne 16. junija 1950 ob 20. uri v mali dvorani mestnega gledališča v Kopru.

Ob koncu šolskega leta

Se neka dni in šolska vrata se bodo za šolsko leto 1949-50 zaprla. Mnogi učenci in dijak, ki so se vse leto marljivo pripravljali ter učili, z veseljem pričakujejo šolskih počitnic, ko bodo šli v delovne brigade ter počitniške kolonije.

Letos je pet let slovenskega šolstva v Istrskem okrožju. Skromen, a vendar pomemben jubilej. Brez hrupa ga slavimo, z uspehi, ki se izražajo tudi v zaključnih izpitih — maturah. 75 mladih ljudi bo vstopilo v življenje, te ga gradilo z vsem svojim mladostnim žarom in znanjem, pridobljenim na naših srednjih šolah. To so naši domači ljudski izobraženci, ki jih doslej slovenska Istra ni imela, ni jim jih dovoljevala stara črna-zlota monarhija, a še manj fašistična vladavina.

23 mladih pomorcev iz Pomorskega tehnikuma se bo letos vrnilo ter plovilo po sinjem Jadranu. 10 mladih učiteljev bo vstopilo v šole naših vinorodnih krajev ter vzgajalo mladino v duhu bratstva

enotnosti in borbe za boljše življenje. 22 absolventov Gospodarske šole v Kopru bo delovalo v gospodarskih ustanovah ter gradilo naše napredno gospodarstvo; prav tako bo 20 gojencev Kmetijske šole v Skocijanu, ki končujejo šolo, posvetilo svoje znanje izboljšanju našega vinogradništva, sadjarstva in vrtnarstva.

Velikemu in naglemu razvoju Osemletke, ki bodo v novem šolskem letu odprte v našem okrožju, bodo vsekakor zajele skoraj vse učence, ki končujejo osnovne šole ter jim dajale možnost nadaljnega izpopolnjevanja. Ta novi tip šole, osemletka, bo imela isti značaj in vrednost kot nižja gimnazija, tako, da bo sleherni, ki bo končal osemletko lahko prestopil v katero koli srednjo ali strokovno šolo. V koprskem okraju bodo osemletke v Dekaniji, Koprski, Smarjani in Sv. Petru.

Dotlej nam za novo šolsko leto ostanejo za prestop v srednje in strokovne šole samo dijaki, ki obiskujejo nižjo gimnazijo v Kopru in Portorožu. Kam se bodo obrnili ti dijaki po uspešno zaključnem nižjem tečajnem izpitu? Kakšne so potrebe ljudstva, ljudske oblasti?

Vsekakor so potrebni kadri za gospodarstvo, upravo ter zlasti za vzgojne poklice.

Ena izmed najbolj zanemarenih in nepozbanih panog našemu ljudstvu je pomorstvo v vseh svojih oblikah od plovbe do ribištva. Vprašajte po naših vaseh, koliko je pomorcev, čeprav smo teritorialno izraziti pomorci. V tretjem razredu koprške gimnazije so starši večine dijakov delavci, kmetje ali nameščenci, staršev pomorcev ni med njimi. Zaradi tega je pravičen sklep malih maturantov, da jih bo 15 stopilo v novem šolskem

letu v Pomorski tehnikum v Piranu. Prekiniti hočejo z dosedanjim odnosom do morja, o katerem imajo le optične predstave, a ne poznajo ter ne živijo z njim. Če so že primorci, hočejo postati še pomorci.

Z lastnimi silami vstajamo iz zaostalosti. Nužna posledica v graditvi naše napredne družbene stvarnosti pa je ne le povečanje materialnih dobrin, ampak tudi razširjanje, večanje kulturnih potreb. Zizpopolnitvijo šolske mreže (osemletk) bo narasla potreba po šolskem učniškem kadru. Zelja 15 dijakov za vstop v prvi letnik učiteljske v Portorožu vsekakor je prvi korak k graditvi domačih učiteljskih kadrov. S tem seveda še zdaleka ni izpopolnjena potreba po vzgojitelskih kadrih. Razširiti moramo v okrožju mrežo troških vrtec, stalnih otroških igrišč ja-

slj, kar vse zahteva novih in novih vzgojiteljev.

Razen Gospodarske šole je v našem okrožju velike važnosti Kmetijska šola, ki je bila doslej vse premalo upoštevana. Z dosedanjim odnosom do te šole je treba prekiniti. Vsi smo odgovorni, da se ustvarijo na tej šoli na eni strani osnovni pogoji za kvalitetni dvig šole, a na drugi strani, da se dvigne število gojencev. Sleherni krajevni ljudski odbor, Kmetijska obdelovalna zadruga, bi morali obvezno poslati najmanj po tri mladince na Kmetijsko šolo, kjer bi se vzgajali v napredne vinogradnike, sadjarje in vrtnarje. Le z dobrim kmetijskim kadrom bomo dvignili naše kmetijstvo na višjo stopnjo in spolnili gospodarski nalog.

Vsem tem dijakom je omogočen študij v Dijskih domovih, vsi potrebni in marljivi bodo prejemali stipendije. Tako skrbi ljudska oblast za doraščajoč rod, za nove ljudske izobražence. M. S.

IZ SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE

TOVARIŠ KARDELJ O ODNOSIH Z ITALIJO

Na Vlado FLRJ ne bo vplival noben pritisk

V odgovoru na vprašanje o italijansko-jugoslovanskih odnosih, posebno o položaju slovenske narodne manjšine v Italiji in o vprašanju kompenzacij za italijanska imanja, nacionalizirana v Jugoslaviji, je minister Kardelj dejal: »Jugoslovansko javno mnenje je zaskrbljeno zaradi vprašanja narodnostnih manjšin v Italiji. In prav to vprašanje je tesno povezano s sedanjim kampanjo v Italiji o tržaškem vprašanju. Vse trditve tujega tiska o namišljeni blokadi cone B STO-ja in o prisilni mobilizaciji italijanske mladine na tem področju za obvezno delo, predstavljajo samovoljno, obtožbo proti jugoslaviji in dokazujejo, da smatrajo nekateri krogi za potrebno nenehno vzpodbujati in podpirati protijugoslovansko kampanjo, da jo tako obdržijo vedno živo. V coni B ni nobene blokade in jugoslovanska vlada ter Vojna uprava Jugoslovanske armade na tem področju nimata nobenega namena ovirati

karkoli, če le ne gre za ukrepe, ki so neobhodno potrebni za zaščito jugoslovanskih interesov.

Minister Kardelj je nato dejal, da so pogajanja z Italijo v reparacijah prišla na mrtvo točko in je zatrdil, da tega ni pripisovati državi Jugoslavije, marveč jasno razvidnim političnim manevrom italijanske vlade, ki je tesno povezava to vprašanje s tržaškim vprašanjem, da bi se tako posluževala tega sporazuma za pritisk nad Jugoslavijo. Lahko prepričam poslance ljudske skupščine — je izjavil Kardelj — da na vlado FLRJ take metode in taka sredstva pri-

tiska na noben način ne bodo vplivale! Prepričani smo, da naši gospodarski odnosi z Italijo nimajo in ne morejo imeti nič skupnega z vprašanji političnega značaja, kakor je vprašanje Tržaškega ozemlja. Če pa bi se ti gospodarski odnosi pravilno razvijali, bi brez dvoma privedli do medsebojnega sporazuma, ker bi bila osnova za rešitev številnih nerešenih vprašanj, ki se ob začetku zdijo nepremostljiva in težka.

Študenti višje partijske šole pri Maršalu Titu

Ob zaključku šolskega leta je maršal TITO sprejel delegacijo študentov višje partijske šole. V zvezi s prizadevanjem jugoslovanskih komunistov za nepotrjenost doktrine Marksizma in Leninizma je maršal TITO izjavil študentom naslednje:

»V naši borbi bomo imeli močnejše argumente, če bomo izvajali v praksi teorije naših velikih učiteljev in če se bomo izogibali tistih odklonov, ki so prišli najmočnejše do izraza v Sovjetski zvezi 31 let po oktobrski revoluciji.

Mi nečemo tekmovali z njimi v besedah, niti kdo zna bolje kričati, pač pa si hočemo pridobiti s temi konkretnimi dejstvi napredne sile v vsem svetu, ki že danes gledajo Jugoslavijo v drugačni luči.

Maršal TITO je nato nakazal več negativnih pojavov v Sovjetski zvezi in opozoril, da mnogi ljudje mislijo, da je treba sprejeti te pojave tako kakor so, kajti danes ali jutri bodo morali izginiti. K temu je dodal naslednje: »Mnenja smo, da ti pojavi ne bodo izginiti sami od sebe, ker jim nobena sila ne določa konca, in sploh ker nobeden negativen pojav ni nastal v neki družbi sam od sebe. Proti tem pojavom se je treba boriti. Naša partija mora preprečiti negativen pojav svoje spremembe v birokratski aparat, ki bi okrepil državni stroj, kakor je to primer Boljševiške Komunistične partije v Sovjetski zvezi.«

NATECAJ ZA VOJASKE SOLE

Ministrstvo za obrambo je napovedalo natečaj za vpisovanje mladincev v vojaške šole in upravno vojaške tečaje. Največje število prostov so predložili mladinci Bosne in Hercegovine; manjše število pa mladinci iz Hrvaške in Slovenije.

V Sisku gradijo novo valjarno

V velikem metalurškem kombinatu v Sisku so začeli graditi posebno valjarno za izdelavo nesevaljenih cevi. Ta valjarna pa bo ena izmed največjih v Srednji Evropi.

Pripravljalna dela so se začela že pozimi. Na gradilišču so navozili desetine tisočev kubnih metrov raznega gradiva, zgradili so dovoljne ceste in tudi železniško progo normalne širine, zraven pa še postavili stanovanja za zidarske delavce. Zdaj so začeli z redno gradnjo. Predvidevajo, da bodo do konca leta dogradili štiri velike tovarniške dvorane od dvanajstih, kolikor jih bo imela valjarna. Ko bo valjarna dograjena, bo zavzemala površino, ki odgovarja prostoru šestih nogometnih igrišč.

Jugoslavija bo podprla načrt za pomoč gospodarsko zaostalim državam

Jugoslovanski predstavnik Miljenko Filipović je na konferenci za tehnično pomoč pri Organizaciji združenih narodov prikazal stališče svoje države in izjavil, da bo Jugoslavija podprla načrt za pomoč gospodarsko zaostalim državam. Poudaril je, da se Jugoslavija želi v čim večji meri udeležiti tega načrta, ker je država z razmeroma razvitim gospodarstvom in se posebno trudi za pospeševanje državnega gospodarstva. Filipović je nato omenil prispevek ki ga je Jugoslavija dala posebne-

mu skladu. Ta delna pomoč izhaja od treh činiteljev jugoslovanskega gospodarskega življenja. 1. Delna zaostalost njenega gospodarstva, 2. Velika razdejanja, ki jih je utrpela v zadnji vojni, ko je trpežljivo opravljala svojo dolžnost v borbi za obrambo načel Organizacije združenih narodov, 3. Veliki napor, ki jih zdaj posveča za preobrazbo svojega malo razvitega gospodarstva v tehnično napredno moderno gospodarstvo, za izboljšanje življenjske ravni svojega ljudstva, za premostitev vseh gospodarskih težav, ki jih predstavlja blokada vzhodnoevropskih držav, blokada, ki traja že tri leta in ki ima značaj prave gospodarske vojne proti Jugoslaviji.

Jugoslovanska pomoč temu posebnemu skladu bo v prvem času obsegala dva milijona in pol dolarjev, od česar 500.000 dolarjev. Nadalje bo Jugoslavija omogočila inozemskim študentom, da se brezplačno izšolajo v tistih panogah gospodarstva, v katerih si bodo pridobili praktično mednarodno vrednost. Za inozemce bodo odprli tudi posebne tečaje za izpopolnitev v nekaterih panogah gospodarstva.

PO JUGOSLAVIJI

LJUBLJANA: V Sloveniji urejajo v Triglavskem pogorju v višini 600 metrov nad morjem velikanski umetni park, ki bo obsegal površino nad 3.000 hektarjev.

BEOGRAD: Jugoslovanski inženir Uršič je izumil nov način pridobivanja svinec. Po njegovi metodi bo mogoče pridobivati svinco mnogo hitreje, kar pomeni možnost mehanične visoke peči bo po njegovem sistemu za 100 odstotkov večja. Poleg tega bodo z uvedbo njegovega sistema prihranili znatne količine premoga.

NIŠ: V Nišu gradijo velik industrijski kombinat za izdelavo najrazličnejših strojev. Največja tovarna tega kombinata in številne delavnice so že dograjene. Tovarna bo ena izmed največjih v Jugoslaviji in bo izdelovala predvsem centrifugalne in druge črpalke, med njimi črpalke za nafto, dalje generatorje in druge stroje.

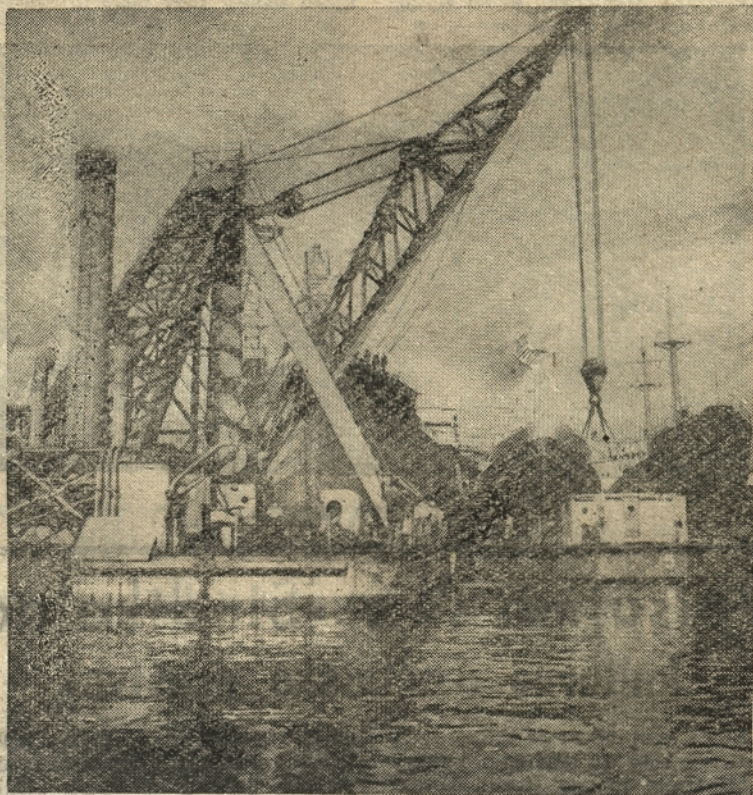
SARAJEVO: V Goraždu v Bosni gradijo tovarne dušika in derivatov. Gradnja te tovarne gre tesno z gradnjo številnih električnih central v tem področju, kar pomeni proizvodnjo dušika je treba zelo mnogo elektrone energije. Jugoslavija ima sedaj tri tovarne dušika in sicer: v Sloveniji, v Sibeniku in v Dugem Ratu na Hrvaškem.

SUBOTICA: V tovarni »Zmačevac« so začeli serijsko izdelavo biciklov. Doslej je morala Jugoslavija uvažati razne dele biciklov, zdaj pa krije vse potrebe notranja produkcija. V omenjeni tovarni so tudi dokončali izdelavo modela motocikla, ki ga bodo serijsko izdelovali z domačim materialom.

BEOGRAD: V rudniku »Majdan Peka« v Srbiji, kjer so doslej izkoriščali baker in zlato, so začeli izkopavati tudi ležišča pirita. Ta ležišča so tako bogata, da bodo lahko krija vse domače potrebe, velike količine pa ga bo Jugoslavija lahko tudi izvažala.

BEOGRAD: Te dni so se začela dela za razširitev telefonske mreže v Beogradu. Tako se bo mreža povečala za 4000 novih aparatov. Hkrati se postavljajo nove avtomatske centrale s kapaciteto 10.000 številk.

ZAGREB: Tovarna »Jedinstvo« v Zagrebu je začela izdelovati stroje za živilsko industrijo, kot na primer stroje za selekcijo in pranje sadja, rezalnice, aparate za pripravo kvasov in drugih proizvodov.

OBNOVLJENO RES KO PRISTANISCE

Naši proizvodi v inozemstvu

Po vojni je začela Jugoslavija izvažati velike količine lesa v bližnji vzhod, posebno v Egipt. Ta država uvaža vsako leto najmanj 400.000 kub. m lesa iz naših izdelkov. Pred vojno je Egipt uvažal les iz Romunije in skandinavskih držav. Romunija izvažala sedaj samo še 30 odst. predvojne izvoza, ostalih 70 odst. uvaža Egipt iz Jugoslavije, Češkoslovaške in Avstrije.

Egipčanski lesni trg zahteva samo prvovrsten les, zato jugoslovanskim dobaviteljem plačajo od 30 do 40 odst. več kot ostalim državam. To pa zato, ker je jugoslovanski les kvalitetnejši in ga lahko dobavlja v večjih merah kot ostale države.

IZVOZ KLOBUKOV

Tovarna klobukov v Škofji Loki proizvaja serijo moških in ženskih klobukov, ki jih izvažajo v tujino, posebno v Skandinavsko državo. Vrednost izvoza znaša okoli 20 milijonov dinarjev. Proizvodnja naglo narašča.

Izdajalci pred sodiščem

Fred vojaškim sodiščem v glavnem mestu Crne gore, v Titogradu, se je te dni pričel proces proti osmim osebam, ki jih obtožujejo vohunstva in protidržavne dejavnosti v vohunski službi Albanije. Obtoženi so, da so zbirali informacije vojaškega značaja, organizirali oborožene tolpe ob jugoslovansko-albanski meji, poleg tega pa da so sodelovali pri usmrtni nekaterih jugoslovanskih držav-

ljanov. Fef Beribij je bil starejši vodnik v okupacijski italijanski armadi in fašistični vohun od leta 1942. Obtoženega Aranovića je Enver Hodža proglasil za častnika armade potem, ko je zbežal v Albanijo zaradi umora svoje sestre. To protidržavno dejavnost so odkrili jugoslovanski organi za javno varnost, ko so v vrečah, ki so prihajale iz Albanije, našli propagandni material.

Največja hidrocentrala v državi

Te dni so se začela dela za izgradnjo hidrocentrale v Mavrovem v Makedoniji, ki bo ena izmed največjih v Jugoslaviji. Umetno jezero pri tej hidrocentrali bo imelo kapaciteto 270 milijonov kubnih metrov vode, centrala pa bo imela 25krat večjo zmogljivost od vseh ostalih električnih central v Makedoniji.

Velik žitni silos v Beli Krajini

V Gradcu v Beli krajini so zgradili velik žitni silos. Betonska stavba te velike žitne kašče bo lahko sprejela 300 vagonov žita, to je 6 dolgih vlakov. To delo so delavci »Pionirja« izvedli v sedmih mesecih. Razen tega so zgradili tudi 16 žitnih skladišč v Rosalnicih pri Metliki in sicer za 1.300 vagonov žita. Za iste je bila treba prekopati in splanirati okoli 14.000 kvadratnih metrov, grizaste in močvirnate zemlje.

Slovaška manjšina v Jugoslaviji

Češkoslovaškemu ljudstvu

V Vojvodini, v Bačkem Petrovaču so se sestali predstavniki delavcev kulturne uprave in političnih organizacij slovaške manjšine v Jugoslaviji. Ob koncu so poslali češkoslovaškemu ljudstvu odprto pismo, v katerem obsojajo podlo politiko češkoslovaških oblasti proti jugoslovanskim predstavnikom, ki žive na Češkoslovaškem. V pismu poudarjajo, da uživa slovaška manjšina v Jugoslaviji iste pravice kot ostali jugoslovanski državljani.

Iz ruševin predvojne Zadra raste novo industrijsko mesto

V Zadru je začela obratovati povečana tovarna ribjega in rastlinskega olja »Banino Alfonzo«. Ta tovarna je bila zgrajena na ruševinah majhne predvojne tovarne. Sedaj je najmodernejša opremljena in neprimerno večja. Iz raznih odpadkov izdelujejo v njej razna tehnična olja, ki so zelo važna za jugoslovansko industrijo usnja, lesa, mila in barv.

Tovarno še vedno razširjajo. Ko bo dobila še nekatere stroje, bodo začeli v njej izdelovati tudi najboljše toaletno milo.

16.500 otrok več kot lani na počitnice

V zadnjih dneh so odpotovale prve skupine otrok v počitniške kolonije. Računajo, da bodo poslali letos iz Slovenije v počitniške kolonije okrog 40.000 otrok. To pomeni, da bo v 190 kolonijah preživel letos počitnice za 16.500 otrok več kakor preteklo leto. V Sloveniji bo preživel počitnice 2.640 otrok iz tržaškega ozemlja, od tega 400 iz našega okrožja.

Kominform in naša zunanja trgovina

Egipčanski trg bi lahko po njegovem geografskem položaju vstopil med naravna tržišča jugoslovanske kemične industrije. Vendar pa niso še ti proizvodi našli na omejenem tržišču zadostnega odziva. Egipt uvaža zdaj znatne količine pisanih kovin, kot litopon, svinčeni mini in cinkovo belilo. Zadnje čase so nastale razne težave zaradi konkurence Poljske in Češkoslovaške, ki so poskušale uvesti pravi dumping.

SEDEM DNI PO SVETU

Nemški komunisti zahtevajo izkreno diskusijo ne pa slepo podrejanje SZ

Bivšega urednika centralnega glasila komunistične partije zapadne Nemčije Jožefa Schappeja so izključili iz partije zaradi tako imenovanega »titoizma«. Schappe je objavil neko izjavo, ki jo je naslovil vsem članom partije. V njej ostro kritizira protikomunistične odklone vodstva komunistične partije, ki jih označuje, da so dvostransko vezani na Moskvo. Schappe izjavlja, da se je partija držala ga označiti za »prodanega imperikalizma« in za ameriškega voluhuna samo zato, ker se je uprl protirevolucionarni politiki vodstva. Schappe zatrjuje nato, da je njegovemu zgledu sledilo 70 drugih funkcionarjev in članov nemške komunistične partije v raznih krajih Nemčije. Slednji so imeli 16. maja konferenco, na kateri so zatrdili, da nevolucionarno gibanje nemškega naroda — nemškega delavskega razreda ne sme brezpogojno uvažati sovjetski sistem kot edini sistem, ker so za socializem v Nemčiji povsem drugačni pogoji, kot so bili leta 1917. v Rusiji.

Nato analizira Schappe Leninovo misel o razvoju socializma v raznih deželah. Zatrjuje, da po mnenju sedanjega partijskega vodstva ne dopuščajo nobene razprave v

tej zvezi. Deset tisoči iskrenih socialistov izstopajo iz stranke, ker njeno vodstvo deluje po ukazih iz tujine. Ker igra vodilno vlogo nad vsemi drugimi komunističnimi partijami sovjetskega boljševiškega partija in ki morajo vsa njena navodila slepo izvajati, ne dopuščajo vodstvo komunistične partije Nemčije nobene razprave o navodilih, ki jih prejme od Sovjetske zveze. »Ideološko jasnost v partiji« nadaljuje Schappe, »bo mogoče doseči samo, če bodo dopuščali iskreno diskusijo. Vendar pa to zaenkrat ni mogoče, kdor koli se upa oporekati na to zapleteno vprašanje, avtomatsko postane, po mnenju partijskega vodstva, agent in voluhun imperikalizma«. Ob zaključku svojega članka poziva bivši predstavnik nemške komunistične partije vse člane partije v Nemčiji, naj neodvisno diskutirajo o dosežanju političnem položaju, kajti izvršilno vodstvo partije se slepo podreja sovjetskemu ukazom.

Ameriška pomoč Evropi

V članku z naslovom »Ameriške bombe na skrivaj uvožene v Veliko Britanijo«, časopis Dayli Worker javlja, da so z ameriške ladje »Hafti Victory« včeraj izkrcali v pristanišču Hole Haven ob izlivu Temze 7.000 enotnih bomb, ki so namenjene ameriškim oporiščem v Nortfolški grofiji.

V Washingtonu so opazili 11 članov »Odbora za pomoč španskim antifašistom«. Pred kratkim so tem članom odklonili prošnjo za odgodev kazni. Obsojeni pa so bili zato, ker so se 1. 1946. odrekli, da bi izročili raziskovalni parlamentarni komisiji za protiameriško dejavnost dokumente svoje organizacije, ki ji je ministrstvo za pravosodje označilo za »sovražne«.

Stavka vojnih invalidov

Okoli sto kitajskih vojnih invalidov, ki predstavljajo približno 5 tisoč ranjenih in bolnih nacionalističnih veteranov, je stopilo v gladovno stavko. Stavka se je začela včeraj zjutraj ob zori v Kitajski bolnici Hongkonga, v znak protesta proti britanskemu sklepu, da preselijo vse te invalide v novo koncentracijsko taborišče.

Stara, fevdalno-kapitalistična, polkolonialna Kitajska razpada v lastni gnolobi. Pod silnimi udarci milijonske ljudske vojske se rušijo zadnje postojanke kuomintangskega režima in še pred dvema letoma in devet mesecev tako mogoč na vojska izdajalca interesov kitajskega naroda in ameriškega plačanca, maršala Čangkaička, je nedvomno že v razsutju. Narodno osvobodilna armada Kitajske prodira skoraj brez vsakega večjega odpora, zavzema mesto za mestom, pokrajino za pokrajino in se naglo bliža zadnjemu zatočišču kitajske reakcije na otoku Formoza. Celo v prestolnicah kapitalističnih držav so mnenja, da je prehod vse Kitajske v rokah narodno-osvobodilne vojske samo še vprašanje časa.

V bitki za Sanghaj se je vdalo nad 100.000 kuomintangskih oficirjev in vojakov z najmodernejšim bojnim orožjem. Od začetka držav-

V Jugoslaviji taki ukrepi niso potrebni

Madžarske oblasti so odredile, da morajo vsi državljani javiti vrtarjem svojih bivališč vsako svojo odsotnost in navesti kraj, kamor gredo. Vrtarje navadno izberejo izmed najbolj zaupnih oseb. Pri tem pa javljajo, da so pred kratkim obremenili lastnico nekega poslopja s 400 florinci globe, ker je zaposlila nekega vrtnarja brez pooblastila sindikata te kategorije.

Ameriški znanstveniki proti Trumanovi politiki

16 osebnosti ameriških znanstvenih, literarnih in verskih krogov, med katerimi sta profesor Einstein in pisatelj Louis Bromfield, so v poročilu, ki so ga objavili v okviru odbora proti vojaški obveznosti, obsodili Združene države Amerike, da ne želijo dejanske splošne razorožitve, marveč, da o tem samo govorijo. Poročilo poudarja med drugim, da ostajajo v Združenih državah Amerike gospodarski interesi, ki hočejo obdržati na višku vojaški proračun, med tem, ko vplivajo na vladno vodstvo vojaški krogi.

Fašistične metode ameriških imperjalistov na Japonskem

V Tokiu se nadaljujejo preiskave komunističnih organizacij in aretacije članov partije. Policija je vdrla v številne partijske sedeže in zaplenila lepake z vsebino prvega pisma generalu Mac Arthurju. V tem pismu so namreč protestirali proti aretaciji in obsodbi osmih komunistov, ki so bili obtoženi nasilja proti ameriškim vojaškim oblastem.

Policija je vdrla tudi v prostore raznih sindikalnih organizacij v stavbi, kjer je sedež sindikalne zveze »Sambetsu«. Zaplenili so več manifestov, naperjenih proti okupacijskim silam. V Tokiu so aretirali dva komuniste. V vsej Japonski so izbruhnile stavke zaradi nizkih mezd in v znak protesta proti terorju okupacijskih oblasti.

Okupacijske oblasti so obsodile dopisnika London Timesa Franka Hawelya, ker je kritiziral prepoved javnih manifestacij, ki jo je podvela Japonska vlada in ker je izjavil, da je to proti 21-emu členu Japonske ustave. Sestega junija je general Almond, šef Mac Arthurjevega vrhovnega štaba izjavil, da Frank Hawely ni zaželjena oseba in je dal tudi razumeti, da bi bilo želeli, da ga britanska vlada odpokliče v domovino.

Javni tožilec v Tokiu je zahteval na procesu proti 10 komunistom smrtno kazen za tri obtožence, za drugih sedem pa različne priporne

kazni. Obtoženi so bili pod pretvezo, da so v lanskem poletju sabotali neki vlak pri postaji Nita. Obrambe so danes objavile posebno izjavo, v kateri ostro kritizirajo javnega tožilca in ga obtožujejo, da je spremenil proces v »lažno sodno komedijo«.

Ameriški general Mac Arthur podpira z izpuščanjem na svobodo vojnih zločincev porajanje japonskega militarizma. Azijsko ljudstvo pa noče ne ameriškega imperializma in ne japonskega militarizma.

Noče več služiti netilcem nove vojne

Direktor agencije »Reuters« v Berlinu se je odpovedal svoji funkciji novinarja v zapadnih državah. Na tiskovni konferenci informacijekega urada vlade vzhodne Nemčije je izjavil, da je prišel do tega sklepa zato, da ne bi bil vstet med netilce nove svetovne vojne. Izjavil je, da se vključuje v vrste novinarjev ljudskih demokracij in je obsodil angloameriške imperialiste, da pripravljajo novo vojno. Prikazal je nadalje pritisk, ki so ga izvajali nad njim in nad njegovimi tovariši, da bi jih prisilili razširjati neresnične vesti.

Iz istih razlogov so odpoklicali v London dopisnika časopisa Dayli

Kominformisti in policija proti francoski mladini ki se pripravlja na odhod v Jugoslavijo

V latinski četrti Pariza je bil velik shod, ki ga je napovedal odbor za pošiljanje mladinskih delovnih brigad v Jugoslavijo. Zbrano ljudstvo je protestiralo proti napadu glasila komunistične partije francoske »Humanite« in proti nekim novim davčnim obremenitvam, ki so jih naleteli na nekatere člane omenjenega odbora. Konferenca so na vse načine motili razni člani komunistične partije, ki so prišli na poziv »Humanite«.

Schumanov načrt je del priprav ameriških vojnih hujskačev

Napredni londonski krogi trdijo, da predstavlja Schumanov načrt veliko nevarnost za svetovni mir in za korist britanskega ljudstva. Označujejo ga kot »Amerikanski načrt«. Dalje opozarjajo, da poizkuša ta načrt postaviti pod ameriško nadzorstvo industrije Nemčije in Francije in seveda tudi drugih evropskih držav. Nemški monopol so glavni ameriški agentje v Evropi. Načrt je del priprav ameriških vojnih hujskačev in pomeni nevarno korak k tretji svetovni vojni nasproti. Tako so se izrazili navdušeni za ta načrt že vsi pomurski industrijci, ki so nekaj podpirali Hitlerja. Britanski napredni krogi so prav zaradi tega prepričani, da je načrt naperjen proti britanskemu gospodarstvu. Zato tudi obsojajo laburistično vladno, ki sicer ni hotela sodelovati pri predhodnih razpravljanih o tem načrtu, je pa v glavnem odobrila ta načrt.

Britanski napredni krogi pozivajo zato delavski razred, predvsem rudarje in delavce v metalurški industriji, na gibanje proti Schumanovem načrtu in proti vsakemu predlogu v tem smislu.

Telegraph. John Peet, direktor agencije »Reuters« v Berlinu, — se bo naselil v vzhodni Nemčiji in se bo posvetil literarnemu delu. Ima 34 let in ni komunist, pa je tudi izjavil, da njima zaenkrat namenja vpisati se v to stranko. V zvezi z gornjo odločitvijo je agencija »Reuters« objavila poročilo, v katerem izjavlja, da je Peetov sklep povzročil veliko presenečenje. Noben od njegovih tovarišev, dopisnikov časopisov ali britanske oziroma ameriške informacijske agencije v Nemčiji ni vedel ali sumil, da bi imel kakšne posebne politične vidike. Njegova sporočila in vesti so bile vedno pravilne in nepristranske.

Veliki oktoberski revoluciji in ustvaritvi držav ljudske demokracije, po znani nad fašizmom in drugi svetovni vojni. Zaman so Združene države Amerike živovale okrog 4.600 milijonov dolarjev in velikanske množice najmodernejšega orožja in druge opreme, da bi obdržale reakcijski kuomintangski režim na krivcu. Kljub begu pimožji iz Amerike se končuje sedaj državljanska vojna na Kitajskem s strahovitim porazom ne samo domače, ampak tudi mednarodne reakcije. Zmaga narodno osvobodilne armade Kitajske dokazuje, da z dolarji in tehniko ni mogoče uspešno voditi borbe proti ljudstvu, ki se bori za svojo svobodo in je pripravljeno na vse žrtve.

Z dekončno osvoboditvijo vse Kitajske, ki ima 458 milijonov prebivalcev, bo zajelo število ljudi, ki sodelujejo v izgradnji socializma že eno tretjino vsega človeštva.

teja. Med drugim je govoril tudi bivši urednik časopisa »Kombat« Claude Bourdet in drugi člani socialistične stranke, ki so bili pred kratkim izključeni, ker so šli na obisk v Jugoslavijo. Ob koncu konference so sprejeli resolucijo, s katero protestirajo proti sovražni kampanji časopisov »Cesoir« in »Humanite«. Podivjani kominformisti so izzvali nered, policija pa je zborovalce izgnala.

Kratke vesti

RIO DE JANEIRO: Danes bodo uradno otvorili novi stadion v Rio de Janeiru, ki bo lahko sprejel 150.000 gledalcev, v katerem bodo odločilne tekme za svetovno nogometno prvenstvo.

LONDON: Britanski minister za kolonije je izdal poročilo, v katerem je rečeno, da je od začetka partizanskega gibanja v Maleziji bilo pri raznih spopadih pobitih že nad 900 oseb, od tega 45 Evropejcev. 537 je bilo ranjenih in 290 jih pogrešajo. Poleg tega je bilo ubitih 368 policistov in 157 vojakov.

TOKIO: Ze več dni divjalo nad Japonsko nevihte z obilnim dežjem. Poročajo o številnih človeških žrtvah in veliki materialni škodi. Vse železniški promet na Japonskem je ukinjen. Narasle reke so odnesle številne mostove. Prekinjena je tudi telefonska zveza med temi mesti.

FRANKFURT: Število brezposelnih v Zapadni Nemčiji, ki je znašalo v februarju 2 milijona, je znašalo 1. junija 668.000 oseb. V zapadnih sektorjih Berlina je brez poselnih nad 27 odločkov za delo sposobnega prebivalstva.

VALLADOLID: V Pinar de Antegueri je prišlo do silovite eksplozije. Eksplozija neke smodnišnice, ki je bila osem kilometrov oddaljena od mesta. To je ena izmed številnih smodnišnic v Spaniji, ki jih že nekaj časa uničujejo podobne eksplozije. Frankistična policija popolnoma molči o tem dogodku.

JEFFERSON CITY. Ameriški državljani jugoslovanskega porekla (Vuka Bogdanovič je zapustil 40 tisoč dolarjev za izgradnjo šole v vasi Nevesinje v Hercegovini. Njegovi trije sinovi so skušali razveljaviti testament, ampak vrhovno sodišče v Jefferson Cityju je zavrnilo njihov priziv.

RIO DE JANEIRO. V Recife je policija aretirala 60 oseb in jih strogo zasliševala. Aretacije spadajo v okvir protikomunistične dejavnosti, ki jo je napovedala reakcijska vlada generala Gaspara Dutra, voditelja militaristične klike, ki vlada v državi.

DUNAJ: Iz vseh krajev Avstrije so mladinci poslali uradu za povezavo z inozemstvom pri akademskem klubu avstrijskih študentov, številne prošnje za udeležbo v prostovoljnih delovnih brigadah za Jugoslavijo. Sredi julija bo odpotovala v Zagreb prva skupina 70 študentov.

LONDON: Minister za kolonije Griffith je ob svojem povratku iz Malezije povedal v angleški spodnji zbornici, da so od junija 1948, aretirali v Maleziji 25.482 oseb. Od teh je bilo 19.857 zadržanih v zaporu do 31. maja.

VIDEM: V Vidnu so ugotovili pred dnevi nad 300 primerov zastupitve s sladoletem. Okrog 30 oseb je v zelo nevarnem stanju. Večino zastupitencev so prigrabili kjer so ulici.

Zgodovinski pomen Kitajske revolucije

ljanske vojne na Kitajskem je kuomintangska vlada izgubila že skoraj 6 milijonov mož in na deset-tisoče ameriških topov in drugega vojnega orožja.

Z osvoboditvijo Sanghaja je prišlo v roke Mao-Ce-Tungove vojske največje trgovsko središče ob Tihem oceanu, eno največjih pristanišč in po številu četrti mesto na svetu. Sanghaj je najtiptičnejši primer kolonialnega izkoriščanja milijonskih množic miroljubnega naroda. Poglavitni del bogastva in največji del proizvodnih sredstev je bil v rokah tuje. Nad polovico tovarn in delavnic je bilo v mednarodnih naseljih, ki so uživala posebne privilegije. Po statistiki britanske trgovske zbornice v Sanghaju je bilo leta 1931, torej tik pred japonskim vdorom, dve-

stirano v Sanghaju 152 milijonov britanskih funtovsterlingov, 44 milijonov japonskih jenez, 20 milijonov ameriških dolarjev itd.

Kot veliko trgovsko-industrijsko središče pa je odigral Sanghaj hkrati tudi važno vlogo v borbi kitajskega naroda za svobodo. Sanghaj je namreč eno izmed središč revolucionarnega gibanja na Kitajskem. Ob vdoru japonske vojske v Sanghaj leta 1932 se je sanghajski proletariat sklenil z 19 kitajsko armado uničiti utiral gručljivim japonskim napadalcem in so mogli Japonci zasesti to mesto šele po izdajstvu maršala Čangkaička.

Najnovejše zmage narodno osvobodilne armade Kitajske so nedvomno eden največjih zgodovinskih dogodkov sedanjega stoletja po

ZA VSAKOGAR NEKAJ

Vida je šla v partizane

Križarke ni več. Odpeljala je v Trst, obračala se je sem in tja se šalila in smejala malemu topiču, ki si še drznil obstreljevati jo.

Maša Marija se je opeljala okrog maminega krila, vlekle njen rob in se smejala. Rado je napeto gledal z očetom in mamo, kako se vzdigujejo na morju beli stebri po vsakem strelu, ki je prišel nekod od Sv. Tomaža.

»Mama, ali ni partizanov v Trstu?« je vprašala maša Marija in si povlekla lase s čela. »Ne, otrok, tam jih ni. Tam ropočejo po ulicah avtomobili s kljukastim križem. Za njimi gre grom. Ob obali so čolni in se zibljejo!« Mreže so preluknjane, ker so bili preteklo noč ribiči na lovu, takrat ko so s Krasa odnevali streli. Vlekli so mreže iz morja, da se je čoln nagril pod težo — živa!o, ker bodo morali prihodnjo noč zopet na lov, da bodo prinesli ribe ribaricam. Tebi pa bodo dale denar in maša bo šla kupit kruha, da ne bodo lačni otroci jokali. Ribiči vlačijo iglo skozi mrežo, mislijo na lov in ne slišijo groma, ki bobni po ulicah kakor ob nevihti.

»Jutri bomo pekli štruklje! Tičce vama bom pripravila, tiste, vešta, ki imajo jajčece na sredi, lepo pobarvano, tiste ki imajo kitasto telo s štrlečim vratom kot kanarček ki poje v kletki. Ne jočita, za vaju bodo.«

In otroka ne bosta jokal več. Gledala bosta na morje skozi okno in mislila na tičce, katere jima je mama obljubila, da jih potolaži. Jahača bosta konjička iz lecta in kričala. Konjiček se bo zibal kot čoln na morju in deček in deklica bosta vesela. Da vesela bosta, tičci bodo za njiju in konjiček se bo zibal. Da, vesela bosta, ker Vida, lepa Vida bo prišla domov in prinesla jajčka.

Toda Vide ni. Vide ni domov. Ali se je izgubila po tržaških ulicah, ali plove po morju, kot lepa Vida? Pri večerji je njena stolica prazna. Da tam je sedela Vida a sedaj je ni in je v hiši puščo kot taktat, ko so pršli italijanski karabinjerji in odpeljali očeta, ker je govoril slovenski. Res, govoril je slovenski in zato so ga odpeljali v Coroneo.

Bil je večer, ko vsi večer nad tržaškim mestom, sonce tone v morju in pušča zlato cesto po njem in po cesti plavajo čolni kot golobčki z velikimi belimi perutmi. V čolnih se vozijo ribiči in gredo na lov, zato da bo mama dala kruha lačnim želodcem, ki nočejo vedeti, da je vojna. Po ulicah gori in dolj so švigali avtomobili.

Vsi ti momenti so potrjevali naš sum, da tehnične težave glede prevoza niso bile prvi vzrok, da nam niso pošiljali pomoči. Toda šele sedaj lahko to popolnoma zanesljivo trdimo.

Ta članek je bil že pripravljen za tisk, ko mi je prišel v roke nek dokument iz arhiva jugoslovanske emigrantske vlade, iz svežnja, v katerem je med drugim korespondenca med predstojnikom vlade Slobodanom Jovanovićem in Dražem Mihajlovičem. Ta sveženj ki so ga dobili v jeseni leta 1942, je bil zložen v kupu drugega arhivskega gradiva in odkriti smo ga šele te dni. Tu je bilo pod številko XXX. vpisana šifrirana brzojavka, ki jo je Slobodan Jovanović poslal Draži Mihajloviču, novembra 1942. Njena vsebina mi je bila znana, ko sem 19. marca govoril na splošnem zborovanju v Beogradu, nisem pa hotel uporabiti, dokler ne bi videl originala. Tu je ta pomembni dokument, ki napolnjen rešuje vprašanje, ali je bilo res tehnične nemožnosti poslati iz Sovjetske zveze materialno pomoč naši borbi leta 1942 in leta 1943.

Str. D. Br.: — 40 z dne 11. januarja 1943; V. K. Br. 152 z dne 30. novembra 1942; Rusi predlagali

Vida se je vrnila iz tovarne domov in rekla: »K njim je treba, da grem. Tukaj postaja nevarno za mene, karabinjerji postajajo tod okoli. Črnim podnevnim ščurkom, ki so menda prišli iz Kalabrije, sem sumljiva, boljše je, da se umaknem, dokler je še čas.«

Mama je pripravljala nahrbtnik in iz oči so ji kapljale svetle solze. Tresla se je in zdaj pa zdaj pridušeno zadržala, si potem obrisala z robcem solze in vzdihnila olajšano. Hiteja je in ko je bilo vse potrebno pripravljeno, je šla silita Vida, naj ne čaka. Poljubila je mater in očeta, bratca in sestrič ter odšla. Šla je po tržaških ulicah. S Krasa je pihalo in nosilo prah v oči. Vida si je držala

robec pred očmi in se poslavljala od tržaških ulic.

Po cesti je tekala in se lovila z otroci, kričalo je vse in se smejala. Hodili so pred izlozbami in gledali vanje.

Sonce je žgalo kraško kamenje, da je pokalo in se krusilo. Opaljeno grmičevje je ovnelo pričakovalo deževja. V podzemlju je iztezalo korenine, ki so zaman iskale vode, ker jo je izpila prazna globina kraške zemlje. V nebo štrleče bele skale so jemale vid. Soparica je dušila življenje na ubožni kraški planoti posejani z vrtačami in raznejamami in razkosani z belimi kupi kamenja.

Vsa izmučena in utrujena je prispela Vida v gozd.

VATOVEC ZDRAVKO
dijak V. razreda Slov. gimnazije

Naravno zdravljenje ran

Ce se vrezemo v prst, začne rana takoj krvaveti in s tem je že narava sama začela svoje zdravljenje. Kri, ki teče iz rane izloča vso umazanost in vse škodljive snovi, ki so prišle v rano. Zato je potrebno da rano takoj malo potisnemo od strani, da močno zakrvari, nato jo zatisnemo. Če ni velika, jo zatisnemo kar s prstom, ki mora biti seveda popolnoma čist ali pa jo obvezemo. Pri majhni rani se kri ustavi sama od sebe, na prerezu se kri sesede in gubi in tako rekoč odprtino zamaši. Ta krvavi obroč varuje rano pred zunanjo nevarnostjo. V notranjosti pa strjena kri zopet združi krvne žilice, ki so bile prej prerežane in se tako napravijo nove krvne cevke. Okoli

rane koža poridi ali celo oteče; kri se živahneje dovaja, da se čim hitreje tvorijo nove stanice, novo meso in koža. Ko zraste nova koža odpade strnjeni krvni obroček. Narava je izvršila svojo zdravniško nalogo.

Pri večjih ranah je seveda nevarnost večja in se moramo zateči k zdravniku. Ker je rana močno odprta, pride vanjo več nesnage in strupenih snovi, zato se lahko okuži, kar imenujemo gnojenje ali celo zastrupljenje krvi. Zdravnik mora torej rano razkužiti.

Ali naj imamo rano obvezano ali ne? Pod vplivom zraka se rana hitreje celja in zdravi, torej bi bilo bolje, da je ne obvezujemo. Toda kdo nam jamči, da se odvezana rana ne okuži ali, da se zaradi sunka ali pritiska zopet ne odpre? Zato je vsekakor bolj pametno, da rano obvezemo.

Za naše pionirje

Še dve nalogi pred koncem šolskega leta

Skoraj po vseh šolah našega okraja sta pregledala šolska nadzornika delo, namreč šolske uspehe, ki ste jih dosegli z vztrajnim trudom med šolskim letom. Letošnji uspehi so vsekakor mnogo večji od lanskih, zlasti pri učenju slovenskega jezika in zemljepisa. Znatno so torej napredovali pionirji v šolskem in izvenšolskem delu, toda pri teh uspehih vam je bila v veliko pomoč pionirska organizacija, ki je bila širša in močnejša od lanskega leta. Do sedaj smo že večkrat pisali o uspehih in težkočah, ki ste jih imeli pionirji na šolah, pred zaključkom šolskega leta pa vas čakata še dve važni nalogi: Praznik fizikulture in šolska razstava.

Praznik fizikulture, ki bo 18. junija, morate proslaviti na veličasten način, da boste vredni pri izvajanju vaj enake pohvale kot prvega maja. Vadijte vaje po zgledu koštabonskih pionirjev, ki pridejo vsak dan v šolo eno uro pred poukom samo zato, da utrdijo fizikalne vaje. Sledite poslušno tovašnišemu učiteljem, ki vas pripravljajo na ta praznik še s posebnimi točkami.

Zadnja naloga v prihodnjem tednu pa bo zbiranje risb, zvezkov, ročnih del in vsega, kar ste lepega naredili med šolskim letom, da

razstavite na vpogled vašim staršem. Tovariši učitelji nekaterih šol so sporočili, da so se pionirji na zadnjem sestanku dolgo pogovarjali, kaj bodo vse napravili, da bo razstava zares lepa in mikavna.

Tovariši »Istrskega tednika« bodo vaše razstave obiskali, najlepše pa bodo tudi slikali in napisali o njih kratke opise za pionirski košček.

Pionirji, tekmuje za čim popolnejšo izvedbo obeh točk.

TEZAVNA ŠTEVILKA

Katera številka je tista, ki nam da 5 in ostane 1, če jo pomnožimo s 6 in delimo s 7?

VOLK, OVCA IN ZELJNATA GLAVA

Pastir bi moral spraviti čez potok volka, ovce in zeljnato glavo. V čolnu pa je bilo prostora samo za dva hkrati.

Če pripelje najprej volka, mu bo ovca požrla ta čas zeljnato glavo, če pa prepelje najprej zeljnato glavo, mu bo volk razgrizal ovco. Če prepelje najprej ovco, zatem pa volka, mu bo volk na oni strani zamoril ovce in potem zeljnato glavo, mu bo pa spet ovca na oni strani pojedla zeljnato glavo.

Kaj naj stori?

KRIŽANKA

1	2	3	4				
2							
3							
4							
				5	6	7	
				6			
				7			

Vodoravno in navpično:

1. Najmanjši del snovi
2. Veznik
3. Mesto na Dravi
4. Zuzelka pred koncem razvoja
5. Prileti poleti na živino
6. Moško ime

Ne pozabite na učenje

Nekatere šole tekmujejo, katera bo pripravila bogatejšo in popolnejšo šolsko razstavo. Pri tem tekmujejo ponekod celo pionirji med seboj. Ne smete pozabiti na ponavljanje učne snovi, ki ste si jo osvojili od vaših tovarišev učiteljev. Ako boste znanje dobro obvladali, se boste veselili nad uspehi, a prav tako bodo veselili tovariši učitelji, ki so se vse leto močno trudili, da bi bila vaša rast čim popolnejša. Na prihodnjem sestanku si postavite nove naloge, ki jih boste izvršili med počitnicami.

Le tako, naprej pionirji v lepše dni!

UGANITE?

Povezan mož — krepak junak, razvezan mož — slabčič za nič,

Poglej ga klepača: na vrhu oreha kozolce prevrača.

Vije, vije Kraševac brije, Trst pometa, Morje premeta.

Zelesna ladja, ognjena peč, po suhem morju valove gladi.

Skozi zaprto skočila šipe nobene ni razbila.

SLOVO OD ŠOLE

Solska mladina polaga račune o delu v letošnjem šolskem letu. Preden bo dala slovo šolskim prostorom, se bo še enkrat predstavila javnosti v nedeljo 18. t. m. popoldne. Nastopi šolske mladine bodo na šestih krajih in sicer v Kopru (športno igrišče), v Izoli, Sv. Luciji, v Dekaniji, v Rokavi pod Borštom, pri Bandelju pod Padno. Na sporedu bodo fizikalne točke ter razne zanimivosti in tekmovalni. Starši, zaščitniki krajevni oblasti in organizacij ter vse ostalo prebivalstvo, nagradite vseletno marljivo delo naše šolske mladine s tem, da jo ta dan počastite s svojim obiskom. Prijnanje, ki ji ga boste dali, bo obrodilo obile sado ve v naslednjem šolskem letu. Vsi, ki jim je pri srcu naša mladost, se bodo rade volje odzvali temu pozivu.

MOŠA PIJADE

Bajka o sovjetski pomoči za vstajo v Jugoslaviji

da bi poslali svoje višje oficirje v vaš štab, organizirali neposredno povezavo z vami, formalni vaše eskadrile v Rusiji, da bi vam pošiljali pomoč, uvedli skupne radijske oddaje. Predlog odklonili. Zadrževali poprej, prvič da takoj preneha gonja preko radia in tiska proti jugoslovanski vojski pod vašo komando. Drugič, da pozovejo partizane, da ne bodo napadali odredov naše vojske. Tretjič, da pridejo partizani pod vašo komando. Šele potem bi lahko govorili o nadaljnjem sodelovanju. O nadaljnjem poteku vas bom obvestil. Jovanović.

Primerjati: O. H. - M. S.

(Pojasnilo: Str. D. je pomotoma napisano namesto Str. pov., to se pravi strogo zaupno, V K pomeni Vrhovna komanda.)

Ali je sedaj očitno, kako je z vprašanjem, da nam leta 1942 niso mogli poslati orožja in potrebščin, češ, da je to tehnično nemogoče?

Iz nadaljnjih dokumentov iz mladosti in poletja 1942, iz časa Cetrte in Pete sovražnikove ofenzive, boste videli, da so nam tudi leta 1943 iz Moskve zagotavljali, da so samo tehnične težave vzrok, da nam ne pošljejo pomoči. In tako je ostalo tja do septembra 1944, ko smo na Donavi srečali enote Rdeče Armade. Videli boste tudi, da smo julija 1942 zaman prosili naj Sovjetska zveza pošlje k nam vojsko misijo. Vidimo pa, da je bilo vse tisto, kar je bilo za nas nemogoče, popolnoma mogoče nuditi Draži Mihajloviču, ki čigar izdajstvu so bili dobro obveščeni.

Ko sem prebral besedilo brzojavke Slobodana Jovanovića, sem pogledal tudi dve knjigi izvelečkov iz arhiva našega veleposlaništva v Moskvi, ki sem ju dobil že v jeseni leta 1944 od tovariša Stanola Simića, ko sem se mudil v Moskvi. V teh knjigah sem našel popolno potrdilo za navedeno brzojavko S. Jovanovića. To sta dve brzojavki

zunanjega ministra Ninčiča jugoslovanskemu vojnemu atašeju v Moskvi (oziroma takrat Kujbiševu). Ti dve brzojavki sta mi bili dobro znani, toda doslej ni bil znan njun pravi smisel, ker v njih ni omenjen ruski predlog, in tako sem mislil, da gre samo za želje emigrantske vlade. Tedaj sta tudi ti dve brzojavki popolnoma razumljivi. Glasita se:

Šifrirana brzojavka
London 18. novembra 1942
Kujbišev 19. novembra 1942

Za vojnega atašeja
Predsednik vlade obvešča s pov. št. 958 za vas str. pov. št. 40:

Treba je opustiti gonjo proti Mihajloviču pred vsakim sporazumom in šele tedaj bi lahko govorili o sodelovanju. Za zdaj bi zadostovalo pozvati partizane, naj se ne bore proti Mihajloviču. Bilo bi neprecenljivega pomena naročiti partizanom, naj se v naši državi podre Vrhovni komandi, ki lahko edina poveže vse napore.

Po vrsti bi bilo treba doseči tri etape. Ustaviti napade na Mihajloviča, preko tiska in radia pozvati partizane, da se podre Vrhovni komandi.

reže potem bi lahko govorili o ruskih oficirjih, ki bi jih poslali v štab Vrhovne komande.

Druga Ninčičeva brzojavka se glasi:

London 1. decembra 1942
Kujbišev 1. decembra 1942.

Predsednik vlade vam pošilja tole brzojavko:

Osebo vojnemu atašeju
Osebo vojnemu atašeju
O nobenem sodelovanju ne moremo govoriti, dokler ne bo ustavljena gonja proti generalu Mihajloviču, ker je zdaj v največjem razmahu. Kot predhodni korak za nadaljnje delo zahteva situacija na terenu, naj ta gonja preneha. Za uresničenje ciljev iz moje brzojavke str. pov. št. 958 je treba napeti vse sile poslanika in vojnega atašeja.

Str. pov. št. 579
Veleposlanik Simić je odgovoril nato:

Šifrirana brzojavka
Zunanjemu ministru, London

»ISTRSKI TEDNIK« NAŠEMU KMETU

Vrtnarstvo in kmečko delovne zadruge

Letošnje pomanjkanje povrtnin na domačem tgu je v veliki meri zakrivila suša. Je pa krivo tudi v tem, da se zadruge in tudi posamezniki premalo bavijo z vrtnarstvom.

Posebno kmečke obdelovalne zadruge bi morale uvajati vrtnarstvo in gojiti povrtnine v večji meri za prehrano mestnega prebivalstva. Zadruga bi morale uvajati povrtnarstvo tudi za izvoz, kar bi povečalo našo gospodarsko in kupno moč. Nekateri obdelovalne zadruge kot Ankaram, Sicijole, Sv. Lucija in druge imajo možnosti celo za namakanje.

Nekdaj so se Bertovčani uspešno bavili s povrtnarstvom ter zalagali tovarne »Arrigoni« in »Ampelea« s povrtninami za konzerviranje.

Prehranjevanje povrtnin se vrši do trikrat na plodnem zemljišču se pa lahko omeji na dvakratno. Prvo prehranjevanje se vrši pri presajanju tako da namesto zalivanja s

čisto vodo uporabljamo raztopino, ki se razoblači dvakrat do trikrat. Če nismo mogli izvršiti tedaj, potem napravimo to obveznost, ko se rastline že primejo.

Doze gnojila za prehranjevanje povrtninam v gramih 10 litrov vode so sledeča:

Krompir	35	80	30
Paradižniki	30	110	25
Kumariče	15	50	15
Cebula	15	30	20
Cvekla	30	80	35
Korenje	15	40	20

Prve številke pomenijo amonijske soli — srednje številke superfosfat — zadnje številke 40odstotne kalijeve soli.

Drugo prehranjevanje se vrši 10 do 15 dni po prvem in tretje navadno drugi mesec razvoja rastline. Pri drugem in tretjem prehranjevanju se doda 2 do 3krat več umetnih gnojil. To se lahko tedaj vnese ne samo v raztopljenem stanju, ampak tudi v suhem.

Da bi to agrotehnično mero uspešno uvedle se morajo Kmečke obdelovalne zadruge pravočasno zaopustiti s potrebno količino umetnih gnojil in s hlevskim gnojem ter z vsemi ostalimi sredstvi, ki so za to potrebna.

Uvedba te važne agrotehnične

mere v sistemu ostalih agrotehničnih mer pri Kmečko obdelovalnih združenjih se bodo dosegli visoki doprinosi, ter se bo na ta način doprineslo k ojačanju zadrugskega gospodarstva, ojačalo zadrugi sektor in z njimi celotno naše gospodarstvo.

Dolžnost kmečkih obdelovalnih združenj mora biti tudi ta, da skrbijo za semena povrtnin z dobro selekcijo tistih, da ne bo treba iskati semen drugod v trenutku, ko se bodo potrebovala, marveč da bodo doma v danem trenutku pri roki. Kmečko obdelovalne zadruge morajo skrbeti tudi za dobro selekcijo semen za povrtnine.

Kmetije cepite prašiče proti prašičji rdečici

Pričeli so topli poletni dnevi in v teh dneh se navadno pojavi v večjem obsegu najbolj nevarna bolezen pri prašičih — rdečica. Da prašiče obvarujemo pogina, jih moramo čim prej cepiti proti tej bolezni. Če je le mogoče, naj se cepjenje po 14 dneh ponovi. Tako boste dosegli, da bodo prašiči zaščiteni proti rdečici, ki tako rada izbruhne v vročih poletnih mesecih.

Dognano je, da v hujših slučajih boleznj pogine do 90 odst. necepljenih prašičev, dočim je izguba pri cepljenih neznatna.

Kmetijski svetovalec odgovarja

VPRASANJE: V kokošnjaku se je letos razmnožilo mnogo mrčesa (uši in drugih živalic). Obenem pa opažam, da imajo kokoši na nogah garje. To povzroča kuram velike bolečine in zaradi tega pada tudi dohodek. Prosim vašega svetovalca, naj mi opiše te škodljivce in pove, kako jih uničujemo.

ODGOVOR: Tovarišici iz Sv. Antona odgovarjamo, da je res, kar navajate. Najbolj škodljivi so zelo zanemarjeni. Premalo se skrbi za čistočo in zaradi tega se v notranjosti namnoži mnogo škodljivcev in tudi boleznj. Ko se boleznj ukoreninijo, jih je težko zdraviti. Star pregovor pravi: Čistoča je pol zdravja. Kurjake moramo predvsem dobro očistiti in razkužiti z apnenim beležem, kateremu dodamo prikladno razkuževalno sredstvo (liol, kaolin itd.). Priporočljivo je, da po razkuženju namažemo s petrolejem stojalo in vse lesene predmete. To so glavni ukrepi, ki jih moramo izvesti, če se hočemo rešiti boleznj in mrčesa.

Kurje uši. Uši so pri perutnini zelo nadležni mrčesi. Lahko rečemo, da je malo kokošniakov, kjer ne bi našli teh škodljivcev. Samica zvali jajčeca na korene kurjega perja in iz teh se zvalijo uši, ki perutnino tako nadlegujejo, da ta sploh nima nikdar miru. Razumljivo je, da to škoduje kokošjemu zdravju in s tem v zvezi tudi naši ekonomiji. Dobro sredstvo proti ušem je prašna kopej (pesek, v katerem se kokoši koplje). V novem času uničujejo uši s DDT prahom. Tega imamo pri nas dovolj (Pantakan ali Pepeln). Piščance napada posebna uš, ki živi na glavi živalce. Napadena žival hodi kakor pijana, zaostaja v rasti in večkrat tudi pogine zaradi izčrpanja. Glavno uš uničimo, če živalci namažemo glavo z oljem ali kako drugo masčobo.

Zelo nadležni mrčes je »krvava kurja pršica«. Ta napada kure le ponoči in jim sesa kri. Živi po raspoklinah, gnezdih in drugih skri-

degenerira. Priporoča se, da vsak kmetovalec poskusi z drugim sajenjem. Za seme vzamemo letošnji krompir, ki pa še ni popolnoma dozorel. Izkopati moramo torej takoj krompir, ki ima še zelene grmičje in tega uporabiti za seme. Na vsak način je treba poskusiti. Če pridemo do drugega pridelka krompirja, bo ta gotovo zdrav (ne okužen po »virusu«, ki povzroča degeneracijo). Na ta način pridemo do zdravega semena.

A20 Dr. Juriševič

vališčih v zanemarjenih kokošnjakih. Tega mrčesa ni mogoče zatreti brez energičnega čiščenja vseh prostorov, kjer se živali gibljejo in živijo (dvorišča in kokošnjaki). To mora biti temeljito. Iz kokošnjaka moramo iznesti vse predmete (grede, gnezda, stojala itd.) in te dobro oprati z vročo vodo, ki smo ji dodali določeno količino sode. Vse predmete moramo na soncu posušiti in osušene dobro razkužiti z omenjenimi razkužili. Priporočljivo je, da ves stari les nadomestimo z novim.

Garje na kokošnjah nogah. To bolezen povzroča majhna pršica, ki se vrine pod luske na kurjih nogah in tamkaj sesa kri. Na okuženih mestih se napravi posebne kraste (garje). Tudi tej bolezni je vzrok pomanjkanje čistoče v kokošnjaku.

Kako zdravimo garjeve noge? Kraste omečamo v topli vodi, ki ji dodamo nekaj kisa. Omečane, v kolikor je mogoče, odstranimo. Po tem opravi namažemo bolne noge z mažo, ki je sestavljena iz naslednjih snovi: en del finega žvepla in devet delov masti.

Moramo pa še ponovno poudariti, da je najuspešnejše sredstvo za uničevanje boleznj škodljivcev v kurjih — čistoča in razkuževalno sredstvo.

VPRASANJE: Rad bi vedel, kakšna je donosnost v mesu pri naših domačih živalih in sicer pri kravah, bikih in prašičih. To nam bi služilo za približno izračunavanje mesa pri oddaji.

ODGOVOR: Hotelj bi torej vedeti razmerje med živo težo živali in tezo mesa iste živali zaklane. Pred vsem moramo omeniti, da pri mrtvi teži označujemo težo zaklane živali brez kože, glave, noge odsekane v spodnjem kolenu ter drobovja iz prsne, trebušne in kolčne votline. Tudi vime pri kravah in spolni organi pri moških živalih niso vračunani med mrtvo težo.

Mršave krave dajo mesa približno 45 odst. žive teže.

Stare dobro krmljene krave približno 50 odst. žive teže.

Dobro pitani biki dajo mesa približno 60 odst. žive teže.

S'abo krmljeni volj dajo približno 50 odst. žive teže.

Srednje dobri volj dajo mesa približno 54 odst. žive teže.

Dobro krmljena teleta dajo mesa približno 60 do 64 odst. žive teže.

Slabo krmljena teleta dajo mesa približno 50 do 54 odst. žive teže.

Prašičji (odvisno je le od pitanja) 70 do 85 odst. žive teže.

Prečiščevanje trtnih pogajnkov

Trtne pogajnike krajšamo zato, da grozdje preveč ne debeli, da ni preveč v senci, da se sok, ki prihaja v trte, ne uporablja po nepotrebnem in da ga izrabijo oni pogajniki, iz katerih nameravamo pridobiti bodoči trti palce in napenjalce.

Ko je trta že odcvetela in jagode precej odebele, skrajšamo vse one pogajnike, ki so beleženi z grozdjem in ki jih bodoče ne bomo rabili za palce ali napenjalce, pri četrtem listu nad vrhnim grozdom. Ako odščipnemo pogajnek, prevzamemo njegovo nalogo tako imenovani zakotni pogajnek, ki je navadno tik glavnega pogajnika. Če pa »zakotnika« ni, potem se razvije in požeje gotovo oko, ki prevzame tudi vlogo prejšnjega odščipnjenega pogajnika. Ko preščipnemo glavni pogajnek, prehaja ves sok, ki je prej nasičeval odščipljeni pogajnek, v grozdje in druge trtne dele. Takrat grozdje v nekaj dneh pdebeli, listi postajajo veliki in temnozeleni, reska šani pogajniki pa se krepko razvijejo. Nekaj dni potem, ko smo vršičke prikrajšali, pa prihajajo na njihovo mesto novi pogajniki. Sok, ki bi moral prihajati v trtne dele, kot jih je določil vinogradnik, uhaša po nemarnem v nove vršičke, potrebni trtni deli pa zopet zastajajo v rasti. Da to preprečimo, nov pogajnek zopet preščipnemo ali pa skrajšamo na dve očesi. Pozneje zraste na tem zakotniku zopet eden ali dva zakotnika. Toda tudi teh ne smemo pustiti, da dalje rastejo. Če je en sam, ga zopet preščipnemo, če sta dva drug poleg drugega, zgornjega popolnoma odrežemo, spodnjega pa skrajšamo zopet na dve očesi.

Večkrat pa se dogodi, da trto-rejec zgreši in preščipne pogajnek, ki je z grozdjem obložen, že pri prvem listu, ki je nad zgornjim grozdom in da odščipne celo list, ki raste na pogajniku, grozdu nasproti. To grozdu zelo škoduje. Če preščipnemo pogajnek preblizu grozda ali celo list, ki je blizu grozda uničimo trti oni važni del — listje — ki ima nalogo dovajati trti prebavljen sok.

Zakotniki niso le na onih pogajnikih, ki rodijo, ampak tudi na takih, ki so ostali nekrajšani ali bodočih nalož in napenjalcev. Tudi ti zakotniki so trti le v škodo, ji odtegujejo sok po nepotrebnem.

Ako poganjajo trte prešibko ali če jih prizadene kaka bolezen, tedaj pogajnikov, ki so namenjeni v bodočem letu za palce in napenjalce, nikakor ne krajšamo. Pri takih trtah prečiščevanje ni umestno, ker bi šibka ali bolna trta po takem delu še bolj oslabela.

Nujna dela po dežju

Prišel je težko pričakovani dež. Padlo ga je 148 mm. Kmet se je oddahnil, ker je že računal na izgubo sadik in pridelka paradižnika, zelja, paprike in ostalih povrtnin. Prišel je dež, toda s tem se ne smemo zadovoljiti. Podvzeti moramo vse potrebne ukrepe, da se vlaga ne izgubi iz zemlje.

Kaj je v tem pogledu ukreniti? Čim se zemlja nekoliko posuši, moramo takoj razdrobiti trdo skorjo, ki se bo napravila na njivah. Ugotovljeno je dejstvo, da zanemarjeni posevki ne dajo zaželenega pridelka, da plevel in okopavanje veljata toliko kakor dober dež. Z okopavanjem po dežju uničimo predvsem nadležni plevel, ki črpa rastlinam vlogo in hranilne snovi. Z druge strani pa z drobljenjem gornje plasti zemlje preprečimo, da zemlja izgublja vlogo. To je, kakor da bi zemljo pokrili z listi ali s slamom. (Kakor to delajo napretni vrtnarji.) Zelo napadeno pa bi bilo orati ali okopavati še mokro zemljo. Boljše je, da počakamo in zamudimo s setvijo, kakor pa da sejemo v mokro zemljo, da se gornja plast še ni suha.

Začela je žetev. Pšenice moramo čim prej pospraviti z njiv in nji-

ve plitvo preorati. To je najbolj nujno opravilo v tem času. Na njivah (strniščih) ostane velika količina različnih plevelnih rastlin, ki bi se (vlage imajo dovolj) bujno razvijale in izčrpale zemljo, preden pride na njivo drugi posevek. Poletna praha (oranje strnišče) se prištevajo med glavne agrotehnične ukrepe za dvig produktivnosti. Torej ne odlašajmo s tem delom.

Pri kmetijski šoli in v Portorožu imamo še približno 50.000 sadik paradižnika. Se je čas, da sadimo to povrtnino. Po žitu bomo sadili poznejše zelje in cvetačo. Semen je bilo dovolj na razpolago. Vsak kmetovalec in zadruga naj stori to svojo dolžnost in se borita za proizvodnjo plana setve poznih povrtnin. Zitarice so izčrpale zemljo. S pridelki smo odnesli z njiv velike količine hranilnih snovi. Te moramo nadomestiti z umetnimi gnojili. Imamo dovolj kombinirane gnojila »Nitrofoskale«, ki vsebuje vse hranilne snovi potrebne rastlinam. Trositi moramo to gnojilo 10 dni pred setvijo.

Letos smo imeli zelo slab pridelek krompirja. Razen tega se je ugotovilo, da je krompir bolan, da

Preprečimo degeneracijo krompirja

Bolj nevarne od prej naštetih glivičnih boleznj krompirja so virujne bolezni: črtaj, mozaič, mozačna bolezen in kodranje listov itd. Te bolezni ne povzročajo gljivice ali bakterije, temveč posebni strupeni sokovi virus. Ti strupeni sokovi se tvorijo v notranjosti stanih, ki jih prenašajo iz rastline na rastlino predvsem listne uši, ki srkajo sok iz okuženih rastlin in ga prenašajo na zdrave rastline. Na podlagi opazovanj je ugotovljeno, da je največji prenašalec virusnih boleznj breskova uš. Zato v krajih z mlo klimo, kjer je breskev močno razširjena in se njeno listno uš ne zatira, so močno razširjene tudi virusne bolezni na krompirju.

Virusne bolezni so znak izrojanja ali degeneracije krompirja. Če je krompir po njem okužen, je rezultat, da so krompirjevi nasadi že po rastlinah vedno slabotnejši in pridelka je vedno manj, ker da-

jo napadene rastline vsako leto manj in drobnejše gomolje. Te bolezni na gomoljih ni opaziti, pač jo opazimo na rastlini (krompirjevki).

Na stopnjo in jakost degeneracije vpliva več činiteljev, kako seme sadimo, kakšna je zemlja, ali je že okužena, kakšen gnoj uporabljamo, — syžji gnoj vsebuje vse polno škodljivih bakterij — kakšna je klima, ker ona tudi vpliva na razvoj boleznj.

Kako prepoznamo virus. Napadene rastline zastanejo v rasti, listi se zvijajo v boliki škričljive. Pri močni okužbi ostanejo rastline prav pritiklave, listi so zviti, nekaj časa so zeleni, nato porumenijo ter so lomni (krhki), pridelek pa prav malenkosten.

Kako prepoznamo virus? Napaki jih moramo podvzeti, da preprečimo razvoj krompirjevih boleznj predvsem virusov?

1. Za seme moramo krompir dobiti že med rastjo. Vsak kmet predvsem pa Kmetijske delovne zadruge morajo že med letom na nivi odbrati najbolj zdrave in dobro razvite rastline, katere zaznamujemo s palico. To odbranje imenujemo pozitivna selekcija ali odbira. S koliki zaznamovane rastline, v jeseni posebej izkopljemo v ne pretopljen in ne prehladen prostor. Pri izkopu pridelek vsake rastline temeljito in kritično pregledamo in izločimo pridelek onih rastlin, ki imajo dosti drobiža, podpoprečne gomolje.

Najmanj, kar mora storiti sleherni pridelovalec krompirja, da iz njive od koder hoče imeti krompir za seme, odstrani vse rastline, ki so napadene od krompirjevih boleznj, predvsem po virusu. Tako odbiro imenujemo negativno selekcijo. Seme, ki smo ga odbrali pri pozitivni selekciji skladiščimo posebej in ne v pretopljen in ne v prehladen prostor. Naslednje letoje s selekcijo nadaljujemo, kakor smo prej omenili.

Nadaljevanje sledi

Pridite! Pridite tovariši! Več ljudstva se udeleži, več živali bo skupaj

Za kam velja to vabilo? V zoo-
loški vrt? Oh ne! Morda v društvo
za zaščito živali? Tudi ne. Nika-
mor drugam kot v kinematograf
»Novo Cine« v Kopru, ki po svo-
jih posebnosti menda ne dobi med
stoimenskimi ustanovami enake
na svetu.

Urniki filmov: Kdaj prične film?
Uganka. Odvisno je od udeležbe.
Ako je udeležba majhna, se ne iz-
plača pričeti! Skoraj bo za Ko-
per potrebno organizirati »šintar-
je« na ljudi, da jih pravočasno
zabrusijo v kinematograf. Saj je
vendar treba na kateri koli način
omogočiti, da se predstava prične.
Stopim k blagajni in se pozani-
mam: »Prosim tovariš, so še sede-
ži na razpolago?« — »Ne vem, res
ne vem. Pa saj vi ste visoki in
lahko lepo vidite na platno. Ako
pa je za vami nekdo manjše postave,
pa naj si pomaga!«

Neverjetne udobnosti ti nudi
»Novo Cine«: Ste že bili kdaj v
turški kopeli? Ne! Torej »Novo
Cine« v Kopru vam jo nudi in pri
tem imate še to prednost, da je
cena že vključena v ceni vstopni-
ce za gledanje filma. In še sleči
se vam ni treba in tudi brišče ne
rabite, ker vas v prerivanju po-
steno obdrgnejo in celo masirajo.
Predstava: Mrak — tema —
žvižgi — kriki! Ste že bili kdaj
na sejmu? Ako ne, vam »Novo Ci-
ne« nudi tudi to. In tu boste vi-
leli celo opice, ki vam dajejo u-
žitek s svojimi skoki preko stolov.
Pa še eno dobro potezo najdemo
tu: predvoaške vaje — vaje v ju-
rišu — na sedeže.

Zdravniška posvetovalnica. Da
tudi to. Morda dvomite o popolno-
sti svojega sluha? V tem slučaju
ne trajte denarja za drage spe-
cialiste za ušesne bolezni. Poj-
dite v »Novo Cine«! Ako boste
razumeli vsaj deset besed, je vaš
posluš že kar dober, ako pa dose-
žete rekord, da jih razumete kar
tsto, lahko uporabljate vašo uho
kot neprekosljiv aparat za zazna-
vo glasov.

Da, celo v znanstvu se kosa No-
vo Cine z največjim fiziki. Saj
postavlja na glavo fizikalni zakon:
kjer se nahaja eno telo, ne more
biti drugo! Ko sprejema k pred-
stavam veliko večje število gle-
dalcev, kakor pa je predvideno po
kapaciteti dvorane. Prosim, kdor
ne verjame, naj poskusi. Nekdo je
mnenja, da je to praktično v zim-
skem času. Se sreča, da se dobe
taki optimisti!

V mladih nezakusnih letih sem
si predstavljaj kinematograf kot
kulturno ustanovo, kjer si delovno
ljudstvo v času počitka poišče
nekoliko razvedrila in si istočasno
lahko dviga svoj kulturni nivo.
Saj sem o sedežih, ki so opre-
mljeni s številkami, v katerih bi
bilo možno za dobo dveh ur kot v
kremavi pozabiti na vsakdanje
krbi in težave.

V USLUZBENSKI MENZI V KORTAH

Abonenti:

Včeraj grah, danes grah, jutri grah,
naj ga vzame enkrat vrag!
Kdaj bomo pa krompir jedli?
Mi bi tudi kaj drugega snedli.

Uprava menze:

Kaj jezite se, madona,
saj začela ni sezona,
da krompir bi zdaj že jedli,
in tudi kaj družga snedli.

Pri »EDILIT« je lepo delati

Jenko: Zakaj pa si šel delat k
»Edilitu«?

Lado: Kaj misliš, da sem ne-
umen, da bi drugje delal. Pri »E-
dilitu« grem k administratorki, ki
mi da takoj potrdilo, da grem do-
mov. Namesto tega se lepo spre-
hajam po Ljubljani. Pri »Radiu«
sem pa moral ves mesec prositi za
dovoljenje.

Istrska banka

Istrska banka je republika zase.
To sklepamo iz tega, ker je po-
slala na partizansko taborjenje v
Slovenijo edino svojega diplomat-
skega opazovalca, med tem ko v
Sv. Nikoči pošilja bolj običrne
delegacije.

V Kopru bi bil potreben tramvaj

Agencija »NEPRIDIPRAVA« nam
javlja, da bi se izplačalo zgraditi
vsaj eno tramvajsko progo po
glavnih koprskih ulicah, ker bi bi-
lo mnogo manj stroškov za prevoz
uslužbencev nekaterih naših usta-
nov iz urada v urad ali v menzo,
kakor se to že dalj časa godi, da
se morajo z avtomobilski prevažati
tudi z ulice v ulico.

Nekaj osebja za tramvaj bi lah-
ko dobili v novi trgovini OMNIA,
ki jih ostaja in se prav dobro ra-
zumejo pri štetju denarja.

Odgovorne organe prosimo, da
to vključijo v plan!

LEPI PRIMERI BIROKRACIJE

»Omnia« v Kopru pošlje priporo-
čeno pismo (znamka 10 din), na-
slovčeno na tovariša N. N. Pismo
prinese kurir »Omnia« na pošto.
Poštarica pismo registrira in iz-
roči pismo, ki pismo odnese.
Kam? V drugo nadstropje pošte,
tovaršu N. N. pri Planski komisiji.
Poverjenstvo za — v Kopru
pošilja svojim uslužbencem pi-
mena vabila za sestanek.

NEKAJ VPRAŠANJ IN ODGOVOROV

Dijaki: Tovarišica upravnica! —
Zakaj pa je letos slaba hrana?

Upravnica: Zato, ker je letos
blagajna dijaškega doma v defi-
citu. Zato morate tudi stisniti pas!

Dijaki med seboj: Zakaj pa ni
več nihi krompirja? — Zato ker
gnitje v kletih!

ALI SLISITE ISTRSKI BRATJE
KAKO BIJE ZA VAS SRCE
DEGASPERIJEVE ITALIJE

Nanič eno Micel diškorajo

NANIC: O, dobro jutro Micel!

MICEL: Kaj jas znam, ku je do-
bro! Nej bo, kur če, samo da ša
dihamo!

NANIC: Ben, kaj trataš, da pru-
pjo velje čemo krapat!?

MICEL: Ma trba ne! E, te mlade
nas bejo rada spačale, da jem ni-
simo na pote, ma imamo anka
mi derito živet, anka prav, ko so
nas uné štufo!

NANIC: Ma, manka, da prčkamo
letreko, penjer lahko umaremo!

MICEL: Ben, kaj te par Nanič, bo
kaj iz tega, ke deškorejo?

NANIC: Orkodindjo, ko smo zatu,
bomo anka jemele!

MICEL: Anka jas pravem, da ja,
ma nekašnem jem neče u glavo.

NANIC: Ma une verjajo, de smo še
pud uno staro postavo, ko je b'o
»Saj parole, niente fatia«.

MICEL: Čujen diškoret moja unu-
ka, ke pravjo, de so nam vre
perpeljale palone, gor nekan na
hribe pr britofa.

NANIC: Orka malora, saj je vura,
de sa močamo.

MICEL: Ma kaj češ, mi stare s ni-
sno več z'volut. Te mlade nej
zavijajo brgeše, sej je njihava
vura.

NANIC: Ma, nanka uvi ne bojo
mogle bet posod?

MICEL: Fjo'dunkan, kaj jeh ni šlo
35 u Saču u brigado na udarni-
sko. Zej u nedeljo bo šlo lo
šteše nekaj ragaconov u frontno
brigado.

NANIC: Ben, kaj te par Micel, ta
naš plačan Karnelič? Zakaj ga je
vrah neso u Trst eno zapesto
famejo duma?

MICEL: Ošča njegova, zakaj je kle-

varno prute nam pu Krkovčah. E,
MICEL: Ošča njegova, zakaj je
klaverno prute nam pu Krkov-
čah, E, znaš, de ga smo ošervale
kaku se je smejo unem, ke so
vočale

NANIC: Kaj se čev, da une mla-
dence, ke so ble u Sačule, de so
šle anka gor v Jugoslavijo na
špaš?

MICEL: Ma tu tu kontaj, ke da su
živle kur guspude, eno de kon-
tajo, de žiher mormo verrat vnu
kr nan une is Kopra diškorejo
na sastankeh!

NANIC: Na stuj verrat Micel, de
une, ke pridjo is Kopra, de im-
jo glave za dišturbol

MICEL: Ma ti Nanič se en bambi-
nade plesnjevac, kaj verješ, de
so vse zatelebjane kur mi dru-
ge?

NANIC: Co, makaron, imaš masa
rabje name!

MICEL: Be veljalo da te zaploš-
nem eno vkuke ušes, ke se šal-
do več zabiti!

NANIC: Ma nisen verve, da se ta-
šen. Sen vervo, da s bomo kej
pametnega podiškora, pa viden
da se sa najbrž jutros skrego s
tojo ženo duma!

MICEL: Ben, znaš kaj Micel? Na
stujmo več se kregat, zatu, ke
imamo v vase ljudsko ublast eno
mormo delat vse zanjio, da bo
uvdobo sočjalizmo!

NANIC: Ben, zapipajmo en španjo-
let eno nej bo, taku zbogom Mi-
cel du jutre!

MICEL: Ben Nanič, jutre se nas
vidmo! Zdravo!

Napišal kmet Glavina Ivan
iz Krkavč

Obvestilo okrajnega odbora Ljudske tehnike

Komisija fotosekcije pri Okraj-
nem odboru Ljudske tehnike v Ko-
pru razpisuje fotografsko tekmo-
vanje, ki bo trajalo do 30. t. m.

Fotomateriji in slikarji, udele-
žite se tega tekmovanja! Tri naj-
boljše serije, sestavljene iz 20 po-
snetkov bodo odkupljene in nagra-
jene. Posnetki bodo prišli v po-
štev za razglednice, zato na bo
njihova vsebina iz naših gradenj,
lepote našega morja, mest in vasi,
iz naše folklorne in ostalih zanimi-
vosti.

IZLET V OPATIJO

Avto motociklistična sekcija pri
Okrožnem odboru Ljudske tehnike
v Kopru obvešča vse člane in vse
motoriste, da bo priredila dne 25.
t. m. skupen izlet v Opatijo ob

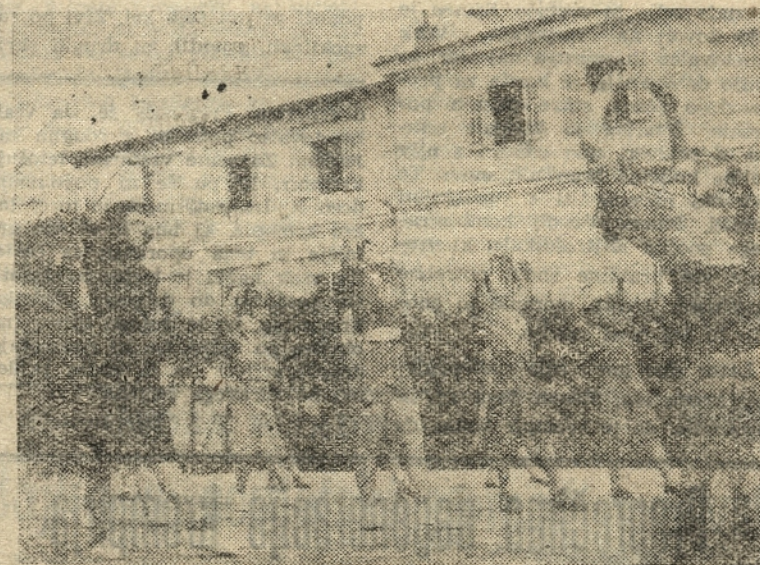
priliki mednarodnih motociklistič-
nih tekem.

Kdor koli ima namen udeležiti
se tega izleta, naj se javi pri OO
LT v Kopru, kjer se bo vpisal
in prijavil tudi svoj motor. Pre-
pričani smo, da se boste temu va-
biu polnoštevilno odzvali. Prija-
ve sprejemamo vsak dan od 8. do
17. ure v naših prostorih.

Okrožni odbor ljudske tehnike
Koper

Obvestilo

Slovenska nižja gimnazija v Por-
torožu obvešča, da se bodo vršili
sprejemni izpiti v I. razred gim-
nazije dne 22. in 23. VI. s pričet-
kom ob 8. uri. Kandidati naj pri-
neso s seboj prošnjo za pripusti-
tev k sprejemnemu izpitu, kolko-
vano z 9 din. rojstni list in zad-
nje šolsko izpričevalo.

Obvestilo

prosvetnim društvom

V nedeljo 18. junija 1950, bo v našem okraju telovadni zlet v šes-
tih krajih. S kulturnimi točkami na zletu bodo sodelovale naslednje
društvene skupine:

1. Na zletu v Dekanih bodo sodelovali: godba iz Dekanov, zdru-
žena z onimi z Čezarjev in Pobegov, moški pevski zbori in folklor-
na skupina iz Dekanov.

2. Na zletu v Rokavi bodo sodelovali: godba iz Marezig, pevski
zbor iz Pomjana in Boršta, folklorna skupina ASIZZ in pionirski
balet iz Vanganeia.

3. Na zletu v Kopru bodo sodelovali: godba iz Sv. Antona, pevski
zbor »Oton Zupancič« iz Kopra in mladinski pevski zbor Slovenske
gimnazije v Kopru.

4. Na zletu pri Bandelu bodo sodelovali: godba iz Padna in Kort,
ter pevski zbor iz Smarji in Košabone.

5. Na zletu pri Sv. Luciji bodo sodelovali: godba iz Sv. Lucije,
mladina Pomorskega tehnikuma iz iz Pirana, Slovenskega učiteljskega
in gimnazijske iz Portorož, s peškimi in baletnimi točkami.

6. Na zletu v Izoli bodo sodelovali: godba in harmonikaški zbor
iz Isole.

Vse zgoraj navedena društva naj se temeljito pripravijo za svoj
nastop, ki bo obsegal iste točke kakor letošnji prvi maj.

